

Ugubulo woyapeligwe Yohana Chilongole

Chitabu cha Ugubulo ndo chitabu cha mwiso kuli Ilagano lya Sambi. Nachandichigwa na mtumigwa Yohana kuli mhela wa makumi tisa na gahano kulawa Yesu loyavumbuche (Ugubulo 1:1). Kahi nakandika Mboli Inojile yandichigwe na Yohana na baluwa zidatu kota baluwa ya mwaluko ya Yohana na ya keli na ya kadatu. Yohana nakazeleka kota yumwe nayaganigwe na Yesu (Ugubulo 13:23). Nakandika chitabu cha Ugubulo mhela naloyali yahindigwe kuli chihilwa cha Patimo, chiwalo cha kuhindigwa nachali kudamla Mboli Inojile ya Yesu Kilistu (Ugubulo 1:9).

Chiwalo cha Yohana kwandika chitabu cha Ugubulo chali kuwakangaza nhumbula walingusoma weme nzinzili kuli makundo kwa Yesu na kuwegalila utumbilo kwa vila mhela wa kuhiluka kwa Yesu Kilistu wa habehi (1:3 na 22:7). Nakandika kwa wanhu weng'ha walingumkunda Kilistu ila kavichema ng'hatu vilundo saba vya wanhu walingumkunda Kilistu kuli sula ya keli mbaka ya kadatu (2-3). Yohana yuye kangulonga kota choyandiche ndo uloli (Ugubulo 1:3), na kulajila misisila minji kuli chitabu cheng'ha, kota kanguvyona kwa meho. Chitabu achi chifanda honhu henji kuli Ilagano lya Katali kota vila chitabu cha Sakaliya (6:1-8). Mhalamhanda saba na visaye saba kahi vifanda kota nongwa

zoyegale Nguluwi kuwagaza Wamisili (Kulawa 7-9). Ugubulo wangulonga mbuli ya mhela wa kuduma, vila Yesu vyoyowa yasumile na weng'ha womkunda heye, wowa na ukomu wa mazuwa gose hamwe na heye. Chitabu achi chikukanye hegwe na chikugalile utumbilo kwa vila kuhiluka kahi kwa Yesu Kilistu kwa habehi.

Gali Mgati

Yohana kangwaluka kwa kilonjela yuye ka whaani na ndaze vyoyaubochele ugubulo wa uloli awu kulawa kwa Yesu (1:1-1:20).

Kanguhilika usenga kwa vilundo saba vyawantu walingumkunda Kilistu (1:1-3:22).

Kangutang'hula mihuli saba (4:1-8:5) Na mhala-mhanda saba (5:6-11:19).

Kulawila aga, Yohana kangusima ngondo ya mwana msongolo na izoka likulu liwele na mitwi saba (2:1-14:20).

Kahi kangwandika mbuli ya visaye saba vimemile kuzudila kwa Nguluwi (15:1-16:18).

Kahi Yohana kangusima vila Nguluwi vyoyawasumile wang'honyo wa heye kilanga (17:1-20:15).

Kahi kangusima mbuli ya kilanga kunyale kwa isi inyale ikuya mhela wa kuduma (21:1-22:21).

¹ Awu ndo ugubulo yaulavile Yesu Kilistu, yapegwe na Nguluwi leka yawalajile vitumagwa wa heye mbuli ilingulapa kulawila habehi. Kilistu nakamlajiza mhilisi wa kilanga yamlonjele chitumagwa wa heye Yohana mbuli ayo. ² Yohani nakasimila geng'ha goyawene, gaweles ndo ulonzi

wa Nguluwi na vinhu vyeng'ha Yesu Kilistu vyoyalonjile na kudita. ³ Kabweda heye munhu yawele ngusoma chitabu achi chiwele na usenga wa chiuloli na wabweda hewo wawelenguhulika na kuhulichiza gandichigwe mchitabu achi, mina mhela wa mbuli ayi wahabehi.

Ulamso kwa vilundo saba vya wanhu walingumkunda Yesu Kilistu

⁴ Heni Yohana ndanguwandichila vilundo saba vya wanhu walingumkunda Kilistu viwele mkowa wa Asiya. Ndanguwaganilani isungu lya Nguluwi na kikala goya kulawila kwa heye yawele na nayawele baho na yalinguya. Na kulawawila kwa muhe saba wawele hali chigoda cha heye cha undewa, ⁵ na kulawila kwa Yesu Kilistu, mbolezi wa kukundigwa, wa mwaluko kuzilipuligwa kulawila kuli kubagama, na yawele chilongozi wa wandewa wa isi.

Heye kangutugana, na kwa danda ya heye ibohoce mumsalaba, katudita twilejehe kulawila kuli gehile ga hetwe, ⁶ na katudita hetwe tuwe undewa wa watambika, tumditile mijito Nguluwi, Mhaza wa heye. Kwa heye Yesu Kilistu gawe ukulu na ludali, mazuwa gose! Ena.

⁷ Mwela yoo! Kanguya na ng'hungugu! Chila munhu komona, na wala wamhomile. Nhanzi zeng'ha muisi zolombocheza kwa chiwalo cha heye. Ahi ndo vyoia, Ena.

⁸ “Heni nda mwaluko na kuduma kwa chila chinhu,” Kangulonga Mkulu Nguluwi Yawele na Ludali, nayawele baho yawele aha na yalinguya.

Yumwe yawele kota Mwana wa Munhu

⁹ Heni nda Yohana, mng'holozenu, kwa nzila ya kilumba na Yesu, nda hamwe na hemwe kuli kugazigwa kuli undewa wa heye na kwimilila ng'hatu. Heni nanyilikwa kuli chihilwa chiselenguchemigwa Patimo kwa vila ndali ndidamla ulonzi wa Nguluwi na kula kukomya koyagubule Yesu. ¹⁰ Lelo kuli zuwa lya Mkulu, namemezwa na Muhe nanyulika kumbele kwa henin lizi ling'angala kota lizi lya mhalamhanda. ¹¹ Ayo lizi nailonga, “Wandiche kuli chitabu gala gouwele ngugona, uchihiliche kuli vilundo saba vya wanhу walingumkunda Kilistu, Efeso na Simulina na Peligamoni na Suatila na Salide na Filadelifiya na Laudikeya.”

¹² Lelo nanyinduka ndimone ayo yalonjile na henin, na mbona vinhu saba vya zahabu vya kuwichila chenje, ¹³ na hagati ha vinhu saba vya zahabu vya kuwichila chenje nakwali na yumwe yafandile kota Mwana wa munhu, na heye nayali yavalile ikanzu lilefu na isali lya zahabu mmhambagu. ¹⁴ Mutwi wa heye na mnvili za heye zali nzelu chweya kota mhamba, na meho ga heye nagali kota ilapi lya chenje, ¹⁵ magulu ga heye nagali ng'halang'hala kota shaba ihovujigwe kuli mfuo wa chiluli, na lizi lya heye lyali kota lizi lya kubogoma kwa mazi. ¹⁶ Kuli moko wa heye wa kudilo nayali yebate nhondwe saba, na kumlomo kwa heye na kulawa ipanga liwele na ukali unoligwe kweng'ha kwili. Chihanga cha heye naching'hala ng'hatu kota isanya lya nemisi.

¹⁷ Lelo vyondimuwene hela, nanyigwa hali magulu ga heye kota mtufi. Ila heye kawika

moko wa heye wa kudilo mchanya mwa heni, nakalonga, “Uleche kudumba! Heni ndo wa mwaluko na wa kuduma. ¹⁸ Heni ndo yuye yawele mkomu! Nandali mbagame, ila, mwela yoo, sambi ndamkomu mazuwa gose. Ndano ludali lwa kubagama na kuli isi ya wabagame. ¹⁹ Lelo sambi wandiche mbuli ayi youiwene, mbuli iwelengulawila sambi na gala golawila hamba. ²⁰ Uviso wa nhondwe zila saba zouziwene kuli moko wa heni wa kudilo na uviso wa vila vinhu saba vya zahabu vya kuwichila chenje ndo awu, zila nhondwe saba ndo wahilisi wa kilanga wa vilundo vya wanhu walingumkunda Kilstu, na vila vinhu saba vya zahabu vya kuwichila chenje, ndo vilundo saba vya wanhu walingumkunda Kilstu.

2

Usenga kwa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu ako Efeso

¹ “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu wa ako Efeso wandiche ahi.

“Awu ndo usenga ulawile kwa heye yalingibata zila nhondwe saba kuli moko wa heye wa kudilo na yalingujenda hagati ha vinhu saba vya zahabu vya kuwichila chenje. ² Ndigazela madito ga hegwe geng'ha, na kikangaza kwa hegwe na kwimilila kwa hegwe. Ndivizela kota hambe uwemilile wanhu wehile, kahi kuwajeza wala walingichema watumigwa, nawo hebu, nakuvizela kota wadesi, ³ kahi hegwe nawali ubeteza na kwimilila magazo kwa chiwalo cha kung'olela

mijito hen, na hutochile hebu. ⁴ Ila ndanayo mbuli imwe hela kwa hegwe, sambi baha hegwe hulingungana kahi kota aho mwaluko. ⁵ Lelo ukumbuche hala nakougwile! Umgalamchile Nguluwi na kudita kota vyouditile hala mwaluko. Ila wone huditile ahyo, ndanguya kwa hegwe na kuchusa chinhu cha hegwe cha zahabu cha kuwichila chenje. ⁶ Ila ndangukutogola kwa chinhu chimwe, kota kwangugazudila madito ga Wanikolai, kota nani vyondilingugazudula.

⁷ “Yawele na makutu, yahuliche gala Muhe wa Nguluwi yalinguwalonjela vilundo vya wanhu walingumkunda Kilistu!

“Yasindile ndomkundiza kulya mafuza ga igodi lya ukomu uwele kuli kagunda ka Nguluwi.

Usenga kwa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu ako Simulina

⁸ “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu aka Simulina wandiche ahi.

“Awu ndo usenga ulingulawa kwa heye yawele ndo wa mwaluko na wa kuduma, nayawele yabagame na sambi kamkomu. ⁹ Ndivizela kugazigwa kwa hegwe, ndivizela kahi uzunwa wa hegwe, hanga kwa kukomya, hegwe ndo uwele na lufufu! Ndivizela kuliga kowakulijile wala wawelengichema wawo ndo Wayahudi ila hawawele Wayahudi wakukomya, ila ndo chilundo cha Limazoga. ¹⁰ Uleche kudumba ne hado, gala gaweles kukulapa kugazigwa. Uhulichize! Mwihe kangugana kuwajeza kwa kuwachema wamwe wa hemwe mchinweng'ho, namwe mowa na magazo

kwa mhela wa mazuwa kumi. Muwe wanhu wakukundigwa mbaka kubagama, nani ndowapani chipembelo cha ukomu.

¹¹ “Yawele na makutu, yahuliche gala Muhe wa Nguluwi yalinguvilonjela vilundo vya wanhu walingumkunda Kilistu!

“Heye yasindile holumizwa na kubagama lwa keli.

*Usenga kwa chilundo cha wanhu
walingumkunda Kilistu aka Peligamoni*

¹² “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu aka Peligamoni wandiche ahi.

“Awu ndo usenga ulingulawa kwa heye yawele na alyo ipanga likali mmoko linoleche kweng'ha kwili. ¹³ Ndivizela koulingikala, hegwe kwangikala honhu hala hawele na chigoda cha undewa cha Limazoga! Nagwe ung'hali ubatilla itagwa lya hen, na hulemile makundo ga hegwe kwa hen, hanga mhela ula wa Antipasi mbolezi wa hen, mbele ngitumbila, loyakopoligwe hala halingikala Limazoga. ¹⁴ Ila ndanawo ulonzi udo kwa chiwalo cha hegwe. Kwa vila kwanawo aka wanhu wamwe walingibata malanguso ga Balaamu, heye yamlanguse Balaki yawawichile ngwamo Waisilaeli, leka walye vinhu vilavigwe nhambiko kwa jimalukolo na kudita ung'hondwa. ¹⁵ Hihyo du, hegwe nagwe kwanawo wanhu wamwe walingibata malanguso ga Wanikolai. ¹⁶ Lelo umgalachile Nguluwi, na wone humgalachile Nguluwi, ndanguya kwa hegwe ne kukawila. Na hen ndodita ngondo kwa hewo kwa alyo ipanga lilingulawa kuli mlomo wa

heni. ¹⁷ Heye yawele na makutu, yahuliche ulonzi awu uwele Muhe yalinguwalonjela vilundo vyawantu walingumkunda Kilistu!

“Yasindile ndompa chila chilyo chivisigwe chilinguchemigwa mana. Ndomha kahi iganga izelu lyandichigwe itagwa lya sambi loliwele, kuduhuli munhu yalizelele itagwa alyo ila wala wawele ngulibochela.

*Usenga kwa chilundo cha wanhu
walingumkunda Kilistu ako Tuatila*

¹⁸ “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu ako Suatila wandiche ahi.

“Awu ndo Usenga wa Mwana wa Nguluwi, yawele na meho galingumwemwesa kota ilapi lya chiluli, na magulu ga heye gangung’hala kota shaba ihovujigwe. ¹⁹ Ndigazela madito ga hegwe na igano na makundo na vyoulinguwatanza wayago na kwimilila kwa hegwe. Mhela awu hegwe kwangudita goya ng’hatu kusinda hala mwaluko. ²⁰ Ila ndina mbuli imwe kwa hegwe ya kukukanya, kwangumwimilila yula mdala Yesebeli yawelengichema mloli. Yawelenguwajiliza na kuwahada vitumagwa wa henit wadite ung’hondwa na kulya vinhu vitambichilwe jimalukolo. ²¹ Nani ndimha mhumhu yamgalamchile Nguluwi, ila kangulema kuleka ung’hondwa wa heye. ²² Mwela yoo! Sambi ndomgaza kwa kumigalila matamwa, na awo walingudita ung’hondwa hamwe na heye, wofichigwa na magazo makulu wone hawamgalamchile Nguluwi kwa madito ga

hewo gehile gowaditile hamwe na heye,²³ nani ndowakopola walingumuwinza. Na vilundo vyā wanhu walingumkunda Kilistu vyeng'ha, izeleche kota henī ndo ndilinguvizela majesa gawo na nhumbula za hewo. Nani ndompa chila yumwe wa hemwe kota vyogawele madito ga heye.

²⁴ “Ila ndanguwalonjela hemwe wanji muwele ako Suatila, woneche weng'ha hawawele na malanguso ago, wohamvizelele chila chilinguchemigwa uviso wa Limazoga, kota vila vyowalingulonga, siwapani itunyo linji. ²⁵ Mibatilile ng'hatu chomlangusigwe, mbaka hondikuya.

²⁶ “Na heye yasindile na yawelenguhulichiza na kulutilila kudita mbuli yombele ngugana mpaka kuduma, ndompa ludali lwa kulongoza wanhu wa nhanzi zeng'ha, ²⁷ na heye kowadima kwa ng'hweku ya chuma, na kuwabenanga kota vinhū vyā mponzi vibenanjike, nakuwawifya wawe kota vigaye vyā chiya. ²⁸ Kopegwa ludali lulula lombochèle kulawila kwa Mhaza wa henī. Nani ndompa ludali alo, kahi ndompa nhondwe ya lufuku.

²⁹ “Yawele na makutu, yahuliche ulonzi awu, Muhe wa Nguluwi yalinguvilonjela vilundo vyā wanhu walingumkunda Kilistu!

3

*Usenga kwa vilundo vyā wanhu
walingumkunda Kilistu aka Salide*

¹ “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu cha Salide wandiche ahi.

“Awu ndo usenga ulingulawa kwa yula yawele na muhe saba wa Nguluwi na nhondwe saba, ndangulonga ahi, ndizizela mbuli za hegwe zeng'ha, kwanguvizela kota kwa mkomu, aku ubagame! ² Uwe munhu wa kikala meho, ukakangaze mbuli ziponile, zilingugana kubagama. Mina, sonile madito ga hegwe kota genela hali Nguluwi wa hen, ³ lelo, ukumbuche vila navyoubochele na vila navyouhuliche, uhulichize ago na umgalamchile Nguluwi. Wone hauwasile meho, ndokuya kota mhizi hegwe ne kuvizela saa hondikuya. ⁴ Ila wakuko wanhu wachefu ako Salide, wanhu wohawawichile nguwo za hewo wavu. Na hewo woluta hamwe na hen, aku wavalile nguwo nzelu, kwa vila woneka wanguganigwa kuvala ahyo. ⁵ Heye yasindile kovalizwa ahyo, kwa nguwo nzelu. Nani sikusa itagwa lyake kulawila kuli chitabu cha ukomu, kahi ndolonga kwa mlomo wa hen, kota ndo wa hen hali Mhaza wa hen na hali mhilisi wa kilanga.

⁶ “Yawele na makutu, yagahuliche gala Muhe wa Nguluwi vyoyalinguvilonjela vilundo vya wanhu walingumkunda Kilistu.

*Usenga kwa vilundo vya wanhu
walingumkunda Kilistu aka Filadelifiya*

⁷ “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu cha Filadelifiya wandiche ahi!

“Awu ndo usenga kulawa kwa heye yaweles yelile na yaweles wa kukomya na yaweles na chichumulilo cha Daudi. Heye yalinguchumula kuduhu yoweza kuhinda, na heye yalinguhinda kuduhu munhu yoweza kuchumula. ⁸ Ndizizela mbuli za hegwe zeng’ha! Gwela yoo, ndikupa chihindilo chichumuligwe kumwando kwa hegwe, uwele kuduhu munhu yoweza kuuhinda, ndivizela kota hegwe kuna mong’ho udo, ila kuhulichiza ulonzi wa henis, nahulibelile itagwa lya henis. ⁹ Gwela yoo, ndangukupa wanhu wawele wa chilundo cha Limazoga, walingilonga kota ndo Wayahudi, nawo hebu, ila wangulonga udesi. Uole, ndowadita woye kufugama hali magulu ga hegwe na kuvizela kota ndikugana. ¹⁰ Kwa vila hegwe kuhulichiza ilajizo lya henis lya kwimilila, henis nani ndokwamila ulawe goya, kuli mhela wa kuwifigwa uwele kuyila isi yeng’ha, kuwajeza walingikala kuli isi. ¹¹ Ndanguya kwa hegwe himahima! Wibatilile goya chouwele nacho, yaleche kuya munhu kukuboka chonolo cha kulajila kusumya.

¹² “Heye yasindile ndomdita yawe mgamba kuli ng’handya ya Nguluwi wa henis, na holawa amo ng’oo. Kahi nani ndomwandika heye itagwa lya Nguluwi wa henis na itagwa lya muji wa Nguluwi wa henis, ayo Yelusalemu inyale, ulingudulika kulawila kilanga kwa Nguluwi wa henis. Ndomwandika itagwa lya henis linyale.

¹³ “Yaweles na makutu, yagahuliche gala Muhe wa Nguluwi yalinguvilonjela vilundo vya wanhu walingumkunda Kilistu!

*Usenga kwa chilundo cha wanhu
walingumkunda Kilistu aka Laodikea*

¹⁴ “Kwa mhilisi wa kilanga wa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu cha Laudikeya wandiche ahi.

“Awu ndo usenga ulingulawa kwa heye yalinguchemigwa Ena, mbolezi yakundigwe na wakukomya, mbele chilongozi wa vilumbigwe vyeng'ha navyoyalumbile Nguluwi, kangulonga ahi. ¹⁵ Ndizizela mbuli za hegwe zeng'ha! Ndivizela kota hegwe hauwele upwituche ama hauwele uzizime. Na inoga nauwe uzizime ama upwituche. ¹⁶ Ila kwa vila hegwe kwa ufufunongo, hupwituche na huwele uzizime, behi ndokudeka. ¹⁷ Kwa vila kwangulonga, ‘Heni ndina lufufu, ndina chila chinhu.’ Silingugana chinhu choneche, aku, hulinguvizela kota hegwe ndo ng'hochele, kwanguganigwa konelwa isungu, mzunwa hegwe na hulingulola na kahi kusauka! ¹⁸ Ndangukulanda ugule zahabu kwa henihovujigwe kwa chiluli leka uwe na lufufu ng'hatu. Kahi inoga ugule kahi nguwo nzelu, uvale na kugubika soni ya kusauka kwa hegwe. Kahi ugule mikwandi ukajele mmeho ga hegwe, leka ulole. ¹⁹ Heni ndo mbele kumng'hanuchila na kumgaza yoneche yondilingumgana. Ayo wikangaze kwa kumgalamchila Nguluwi. ²⁰ Gwela yoo! Heni ndangwima hali lwizi na kugong'honda na kuchemeleza. Munhu wone yahuliche lizi lya henin na kuchumula lwizi, ndokwinjila hakaye hake na kulya hamwe na heye, na heye kolya hamwe na henin. ²¹ Heye yasumile ndomdita yekalise hamwe na henin

hali chigoda cha undewa, kota vila hen'i baha vyongongomanye, nandiza kikalisa hamwe na Mhaza wa hen'i hali chigoda cha undewa.

²² “Yawele na makutu, yahuliche ulonzi awu, Muhe wa Nguluwi vyoyalingulonga na vilundo nya wanhu walingumkunda Kilstu!”

4

Nhambiko ya kilanga

¹ Kulawila ago, nandali na uloli, nambona lwizi lugubuka kilanga. Na yila lizi ya mwaluko yondiihuliche kota lizi ya mhalamhanda nailonga na hen'i, “Ukwine mbaka aku, nani ndokulajila mbuli zozilawila aho hogolawila aga.” ² Bahodu namemezw'a na Muhe wa Nguluwi, nambona chigoda cha undewa chiwicigwa kula kilanga, na yumwe yekalise mchigoda chila. ³ Na yekalise mchigoda chila nayali yong'halo kota alimasi na kota iganga idung'hu linojile, na ipinde lya nhonya liwele ling'halile kota mabwe, nauchizunguluta chila chigoda cha undewa. ⁴ Nakwali na vigoda makumi meli na gane, navizunguluta chila chigoda cha undewa na mchanya mwa vila vigoda nambona wasekulu makumi meli na gane, wekale, wavalile nguwo nzelu na vipembelo mmitwi nawali na vipembelo nya zahabu. ⁵ Kuli chila chigoda cha undewa, nakwali kulawa lumwemwesa na lizi lya limlungu. Na vimuli saba nya chiluli vyali vikwaka kumwando kwa chila chigoda cha undewa, vimuli avyo saba ndo muhe saba wa Nguluwi. ⁶ Kumwando kwa chila chigoda cha undewa, nakwali na chinhu chiwhanile na

bahali ya chilolelo, nachali chwee kota iganga lilingung'hala lukami.

Na kuli banzi zeng'ha za chila chigoda, nakuzunguluta, nakwali na vilumbigwe vikomu vine, vilumbigwe avyo navyali vimemile meho kumwando na kumbele.⁷ Chilumbigwe acho cha mwaluko nachali kota isimba, na chilumbigwe cha keli nachali kota isenga ibuguma na chilumbigwe acho cha kadatu, nachali nakumeho kota kumeho kwa munhu na chilumbigwe cha kane nachali kota ikungule lilinguguluka.⁸ Vilumbigwe avyo vine, chila chimwe nachali na mbawa sita, navyali vimemile meho mgati na kunze. Navyali hambe vyesele misi na nechilo, vilonga,

“Yelile, yelile, yelile, Mkulu Nguluwi Yawele na
Ludali lweng'ha,
yalibaha na nayawele na yalinguya.”

⁹ Chila mhela vilumbigwe avyo vine hovim-togola na kulonga heye ndo mkulu na kuta malumbo ayo yekalise mchanya mwa chigoda cha undewa, na yalingikala mazuwa gose.¹⁰ Na wala wasekulu makumi meli na gane, wangigwisa hali yula yalingikala mwa chila chigoda cha undewa na kumfugamila heye yawele mkomu mazuwa gose. Nawo wanguwika vipembelo vyva hewo hamwando ha chila chigoda cha undewa, wlonga,

¹¹ “Mkulu na Nguluwi wa hetwe, ndo gwegwe
baho wa kubochela,
ukulu na lutogo na mong'ho,
kwa vila hegwe ndo ulumbile vinhu vyeng'ha,

na kota vyouganile hegwe navyalibaha, navyo navilumbigwa.”

5

Chitabu na Mwanaing'holo

¹ Hamba nandiyona kalatasi ibinigwe kuli moko wa kudilo wa yula yekalise mchanya mwa chigoda cha undewa, na kalatasi ayo ibinigwe nayali yandichigwe mgati na kunze na kuwohigwa kwa ihota mala saba. ² Nandimona mhilisi wa kilanga yawele na mong'ho yodamla kwa lizi ng'hulu, “Yalikohi yawele na katogo na yalinguganigwa kubena mihota jiwichigwe mihuli na kuchigubula chitabu chibinigwe?” ³ Nahakuwele ne yumwe kilanga na muisi na hasi ha isi, yoweza kuchigubula acho chitabu chibinigwe, ama kuilola mgati mwake. ⁴ Nani nandila ng'hatu kwa vila nahoneche ne yumwe wa kugubula chitabu acho chibinigwe, ama kuilola mgati mwake. ⁵ Na yumwe wa wala wasekulu nakandonjela, “Uleche kulila, ulole, Isimba lya nhanzi ya Yudasi na lulelo lwa Daudi, heye kasumya. Heye koweza kubena jila mihota saba jiwele na mihuli na kuchigubula chila chitabu chibinigwe.”

⁶ Hamba, nambona hala hagati ha chila chigoda cha undewa Mwanaing'holo nakema, yazungulutwe na wala wawele na ukomu wane, na wala wasekulu. Ayo Mwanaing'holo nakoneka kota yakopoligwe, yawele na mbalati saba na meho saba, ziwele ndo Muhe saba wa Nguluwi zilajizwe kuli isi yeng'ha. ⁷ Yula Mwanaing'holo,

nakaluta nakuchihola chila chitabu kuli moko wa heye wa kudilo wa yula yekale mchanya mwa chila chigoda cha undewa.⁸ Naloyachiholile chila chitabu, awo wawele na ukomu wane na wala wasekulu makumi meli na gane nawafunama hali Mwanaing'holo. Chila yumwe wa hewo yawele na igombogombo na chifunyizi cha zahabu chimemile ubani, jiwele ndo kulanda kwa wanhu wa Nguluwi.⁹ Nawo nawemba lwimbo lunyale wolonga,

“Hegwe uliyeng'ha kuna katogo ka kuhola chitabu acho,
 na kubena mihota ja mihuli jake,
 kwa vila hegwe nakukopoligwa,
 na kwa danda ya hegwe kumgulila Nguluwi wa hetwe,
 wanhu kulawa chila nhanzi na ndonga na ivyazi na isi yeng'ha.

¹⁰ Kuwadita wawe undewa na watambika wamditile mijito Nguluwi wa hetwe,
 na hewo wolongoza isi yeng'ha.”

¹¹ Kahi nandola, nanyulika lizi ya wahilisi wa kilanga wenji ng'hatu, huweza kuwawaza. Kulawila nzingo zeng'ha za wala wawele na ukomu na za wala wasekulu wekale kuzunguluta chigoda cha undewa,¹² walonga kwa lizi ng'hulu,

“Mwanaing'holo yakopoligwe, ndo heye yaliyeng'ha wa kubochela ludali na lufufu na luhala na mong'ho,
 na ukulu na lutogo na kuhulichizwa.”

¹³ Hamba nanyulika vilumbigwe vyeng'ha kilanga na muisi na hasi ha isi na mbahali vilonga,

“Kwa heye yekalise kuli chigoda cha undewa, na
 kwa heye Mwanaing'holo,
 kuwe na lutogo na kuhulichizwa na ukulu na
 ludali,
 mazuwa gose na mazuwa gose.”

¹⁴ Na wala wawele na ukomu wane nawalonga,
 “Ena!” Na wala wasekulu wagwa chifunama,
 nawatambichiza.

6

Mwanaing'holo yalingubena mihota

¹ Hamba nambona baho Mwanaing'holo
 loyabenile imwe ya jila mihota saba, nanyhulika
 yumwe wa wala vilumbigwe wawele na ukomu
 wane wolonga, kwa lizi ng'hulu kota ya limlungu,
 “Uyee!” ² Heni nandola, nambona kwali na falasi
 mzelu na heye yamkwinile nayali na ipinde,
 nakapegwa chipembelo, na heye nakalawa
 yawele yasumile, yawele na ludali lwa kulutilila
 kusumya.

³ Hamba Mwanaing'holo nakabena ihota lya
 keli, nandimhulika yula chilumbigwe wa keli
 yawele na ukomu yolonga, “Uyee!” ⁴ Nakalawa
 falasi yumwe yunji, mdung'hu ng'hatu, na heye
 yamkwinile nakapegwa ludali lwa kusa kikala
 goya muisi, leka wanhu wekopole, na heye
 nakapegwa ipanga ikulu.

⁵ Hamba Mwanaing'holo nakabena ihota lya
 kadatu, nandimhulika chilumbigwe yula wa ka-
 datu yawele na ukomu yolonga, “Uyee!” Nan-
 dola na ulole, nakwali na falasi yumwe mtitu
 na heye yamkwinile nayali na mzani mmoko
 mwake. ⁶ Nanyulika kota lizi hali awo wawele

na ukomu wane, ilonga, “Chibaba chimwe cha utimbo wa ngano kwa migwala ja mijito ya zuwa limwe na vibaba vidatu vya uhemba kwa igwala limwe, ila uleche kuwifya mafuta na divai.”

⁷ Hamba, Mwanaing'holo nakabena ihota lya kane. Na ndimuhulika yula chilumbigwe wa kane yawele na ukomu, yolonga, “Uyee!” ⁸ Nani nandola, nambona falasi yumwe yawele na lanji ya chivu, na heye yamkwinile itagwa lyake ndo Kubagama na Isi ya Wabagame, nawamuwinza kumbele. Nawo nawapegwa ludali kwa lobo imwe ya isi, wawakopole wanhu kwa ipanga na nzala na utamwa na migongolo jing'ang'ale ja kisolo.

⁹ Naloyabenile ihota lya kahano, nambona hala mlukweme lwa honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyizila mifunyizi hana muhe wa hewo wakopoligwe kwa chiwalo cha kudamla usenga wa Nguluwi na kulutilila kulonga kukomya kowaukundile. ¹⁰ Nawalila kwa lizi likulu, wolonga, “Hegwe Mkulu uwele ngulongoza, uwele welile na wa kukomya, mbaka nili kowa ubeteza kuwatagusa wala weng'ha walingikala hali isi kwa chiwalo cha kukopoligwa kwa hetwe?” ¹¹ Nawapegwa chila yumwe ikanzu lilefu izelu, nawalonjelwa walutilile kubeteza mhela udo, mbaka vitumagwa wayawo na wayawo walingumkunda Kilistu, walinguganigwa kukopoligwa kota hewo, howokopoligwa.

¹² Hamba nambona, mhela Mwanaing'holo vyoyabenile ihota lya sita, nakwali na limachinyina, isanya nalyali ititu kota igunila ititu na nyelezi yeng'ha nayali ndung'hu kota

danda, ¹³ na nhondwe za ulanga nazigwa mchanya mwa isi kota mafuza mabowa ga ikuyu gaweles ngugwa galingutigaswa na mbeho ng'halii. ¹⁴ Ulanga nausigwa kota mcheka ubinigwe, na chila chidunda na chihilwa nachusigwa kulawila honhu nachiwele hamwande. ¹⁵ Na hamba, wandewa wa isi na wakulu walingulongoza na vilongozi wa wamizi na wawele na lufufu na wawele na mong'ho na chila mpogozi na munhu yelejehe, wevisile mhalika na mmitalawe ja vidunda, ¹⁶ wavilonjela avyo vidunda na ajo mitalawe, "Mtugwile, mkatuvise kutali na heye yekalise mchigoda cha undewa na kutali na kuzudila kwa Mwanaing'holo! ¹⁷ Mina, zuwa iwele ng'hulu, ya kutagusigwa kwa hewo. Yalikohi yoweza kwima nzinzili?"

7

Wanhu wamwe wa Isilaeli wawichigwe muhuli

¹ Logakwete ago nandiwona wahilisi wa kilanga wane wemile kuli nzingo zine za isi, wolemeza mbeho zine za isi leka mbeho zileche kuputa mchanya mwa isi na wala mchanya mwa bahali na wala mchanya mwa mgodi woneche. ² Hamba nandimona mhilisi yunji yokwina kulawila kolilawilaga isanya, yawele na muhuli wa Nguluwi yawele mkomu, yowakwinizila lizi ng'hulu wala wahilisi wa kilanga wane, wapeligwe ludali lwa kuwifya isi na bahali. ³ Yula mhilisi nakalonga, "Mleche kuwifya isi wala bahali na wala migodi, mbaka hotusinda kuwajela muhuli vitumagwa wa Nguluwi wa hetwe mli vihangang vya hewo."

⁴ Nanyulika hisabu ya hewo wajeligwe muhuli kuli nhanzi ya Waisilaeli, wanhu lachi imwe na makumi gane na zine elufu. ⁵ Wa nhanzi ya Yudasi wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Lubeni wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Gadi, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli. ⁶ Wa nhanzi ya Asheli, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Nafutali, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Manase, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli. ⁷ Wa nhanzi ya Simoni, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Lawi, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Isakali, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli. ⁸ Wa nhanzi ya Sebuluni, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Yusufu, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli na wa nhanzi ya Benjamini, wanhu kumi na mbili elufu wawichigwe muhuli.

Likugusi ly a Wanhu wa chila nhanzi

⁹ Hogakwete ago ulole nambona likugusi ly a wanhu uwele kuduhu munhu yoweza kuwaza, wanhu wa chila isi na chila nhanzi na lukolo na ndonga, wemile kumwando mwa chigoda cha undewa na kumwando kwa Mwanaing'holo, wavavile nguwo nzelu na miputi ja uchindu mmoko mwao. ¹⁰ Nawakwiniza lizi wolonga, “Ulohozi wangulawa kwa Nguluwi wa hetwe yekale kuli chigoda cha undewa na vivila wangulawa kwa Mwanaing'holo.” ¹¹ Na Wahilisi wa ki-

langa weng'ha wokwima nzingo zeng'ha za chila chigoda cha undewa na za awo wasekulu na wala wawele na ukomu wane, nawo nawagwa wafuname kumwando kwa chila chigoda cha undewa, wamtambichila Nguluwi, ¹² wolonga, “Ena! Kutogola na ukulu na luhala na malumbo na mong'ho na kuhulichiza kwa Nguluwi wa hetwe, mazuwa gose, Ena!”

¹³ Nakedichila yumwe wa wala wasekulu, yondonjela, ndaze! “Wanhu awa wavalizwe nguwo nzelu ndo whaani? Na walawa kohi?”

¹⁴ Nandimwidichila, “Mkulu, kuvizela hegwe!” Nakandonjela, “Awa ndo walingulawa kuli gala magazo makulu, nawo wahovuga nguwo za hewo na kuzidita ziwe nzelu chwee! Kuli danda ya Mwanaing'holo. ¹⁵ Ahyo, wa kumwando kwa chigoda cha undewa cha Nguluwi, nawo wangumkolela Nguluwi mijito, nemisi na nechilo kuli ng'handya ya heye. Heye yalingikala kuli chigoda cha undewa kowamila. ¹⁶ Howokona nzala kahi wala howokona ng'halu. Wala isanya na wala ivuche ling'hang'ale haliwalakaza.

¹⁷ Mina, ayo Mwanaing'holo yawele hagati ya chigoda cha undewa, kowadima. Na kowalongoza kuli nzasa ya mazi gaweles na ukomu. Na Nguluwi kogabagusa mahozi geng'ha kuli meho ga hewo.”

8

Ihota lya saba

¹ Mwanaing'holo loyabenile ihota lya saba, nakwali tulu kilanga kwa mhela wa nusu saa.

² Nani nandiwona wahilisi wa kilanga saba

walingwima kumwando kwa Nguluwi, nawo nawapegwwa mhalamhanda saba.

³ Na mhilisi wa kilanga yunji nakeza, nakema kumwando mwa honhu ha kulavila nhambiko yawele na chifunyizi cha zahabu, nakapegwwa ubani mwinji, leka yaujele hamwe na kulanda kwa wanhu wa Nguluwi weng'ha mchanya mwa alitale ya zahabu, iwele kumwando kwa chigoda cha undewa. ⁴ Na iyosi lya ula ubani naukwina kumwando kwa Nguluwi hamwe na kulanda kwa wanhu wa Nguluwi kulawila mmoko mwa wahilisi wa kilanga walingwima kumwando kwa Nguluwi. ⁵ Na ayo mhilisi wa kilanga nakahola chifunyizi chichila, nakachimemeza makala ga chiluli kulawa kuli honhu ha kulavila nhambiko, nakachitoza kuli isi, nakulawila na limlungu na lizi na kumwemwesa na limachinyina.

Mhalamanda ya mwaluko mbaka ya kane

⁶ Na wala wahilisi wa kilanga saba wawele na mhalamhanda saba, nawedita wa goya leka wapembe.

⁷ Mhilisi wa mwaluko nakapemba mhalamhanda. Nakulawila na nhonya ya maganga na chiluli vibatane na danda, navitozwa mchanya mwa isi. Imwe ya kadatu mwa isi naisomigwa na imwe ya kadatu ya migodi naisomigwa na mahamba madeche geng'ha nagalakala.

⁸ Mhilisi wa kilanga wa keli nakapemba mhalamhanda. Chinhu chifandile kota chidunda chikulu chilingwaka chiluli, nachitozwa kuli bahali. Imwe ya kadatu hawa na danda. ⁹ Imwe ya kadatu ya vilumbigwe vinji naviwele mbahali na

viwele na ukomu navibagama, na imwe ya kadatu ya mitumbwi mikulu nachiwifigwa.

¹⁰ Mhilisi wa kilanga wa kadatu, nakapemba mhalamhanda. Nhondwe ng'hulu nailagala kulewila kilanga, ikwaka kota chenje, nakugwila kuli imwe ya kadatu ya nzanda na mli nzasa za mazi. ¹¹ Na itagwa lyake yila nhondwe nai-chemigwa usungu. Imwe ya kadatu ya gala mazi gawa ga usungu, na wanhu wenji nawabagama kwa mazi ago, kwa vila nagajelwa usungu.

¹² Hamba, mhilisi wa kilanga wa kane nakapemba mhalamhanda. Isanya na nyelezi na nhondwe navitowigwa na kwajiliza imwe ya kadatu ya kulavya lumuli. Imwe ya kadatu ya nemisi nahaiwele na lumuli lwa isanya. Imwe ya kadatu ya nechilo nahaiwele na lumuli lwa nyelezi na nhondwe. ¹³ Hamba nambona na kuhulika ikungule limwe liguluka mchanya ng'hatu kilanga, lilonga kwa lizi ng'hulu, "Wogaya, wogaya, wogaya wawo, walingikala mchanya mwa isi! Mhela wahilisi wa kilanga wadatu waponile howopemba mhalamhanda za hewo!"

9

¹ Mhilisi wa kilanga wa kahano nakapemba mhalamhanda. Nambona nhondwe ilawile kilanga, ilagala mchanya mwa isi, na heye nakapegwa chichumulilo cha kwinjilila kuli ikulubila. ² Nakalichumula ikulubila lyohambe lidume, nakulawa kota iyosi lya itanulu ikulu. Isanya na ulanga naviwichigwa jiza kwa iyosi lya ikulubila aloyo. ³ Nzije nazilawa kuli iyosi

alyo, nawenjila muisi, nawapegwā ludali kota wa nyinje.⁴ Nazilonjelwa waleche kuwifya misolo na mahamba ga isi, ne chinhu choneche chiwele chideche, ne igoda lyoneche, ila wawawifye hela wala wanhu wasowile muhuli wa Nguluwi kuli vihangā vya hewo.⁵ Nawapegwā malajizo kota waleche kuwakopola, ila wagazigwe myezi jihano. Na usungu wa magazo nawali kota munhu yalumigwe na nyinje.⁶ Na mazuwa gala, wanhu wopala kubagama, wala howokona ng'oo. Nawo wopala nzila ya kubagama ila hawoyona ng'oo.

⁷ Nakoneka kwa azo nzije, nakwali kota falasi wawichigwe goya kwa ngondo. Mchanya mwa vitwi vya hewo nawali na vinhu vifandile kota chipembelo cha zahabu na kumeho kwa hewo nakwali kota wanhu.⁸ Na hewo nawali na mnvili kota mnvili za wadala wawele na mnvili ndefu na mizino jawo najali kota mizino ja isimba.⁹ Mhambaga za hewo nazali zigubikwe na chinhu kota ngwamo ya chuma. Lizi lya mbawa za hewo nazali kota lizi ya mutuka ilingukwejigwa na falasi wenji walingubilima himahima kuza ku ngondo.¹⁰ Nawo nawali na michila kota ja nyinje na michila ja hewo jali na ludali lwa kuwagaza wanhu myezi jihano.¹¹ Wanaye mndewa, na heye ndo chitumagwa wa Limazoga lya isi ya wabagame na itagwa lyake kwa Chiebulaniya ndo Abadoni na kwa Kiyunani kanalo itagwa lyake Apoliyon iilinguzelaka kota, “Yalingugaza.”

¹² Kugaya kwa mwaluko mina kupuluta, ila ulole, kung'halì kugaya kwili kulinguya hamba.

¹³ Hamba, mhilisi wa kilanga wa sita

nakapemba mhalamhanda ya heye. Nanyulika lizi ilawile kuli zila mbalati zine za honhu ha kulavila nhambiko ha zahabu hawele kumwando kwa Nguluwi,¹⁴ lizi ayo naimlonjela yula mhilisi wa sita nayawele na mhalamhanda, “Uwachumule awo wahilisi wa kilanga wawohigwe habehi na lwanda lukulu lwa Eyufulate!”¹⁵ Wala vitumagwa wane wa Limazoga nawachumulilwa, nawawele wawichigwe goya kwa yila saa na zuwa na mwezi na mhela, leka wakopole imwe ya kadatu ya wanhu muisi.¹⁶ Nanyulika awo wamizi walingukwina falasi nawali miliyoni miya mbili.¹⁷ Ahyo navyombonile awo falasi na wakwinile falasi kuli ulotezi wa hen, wawele na ngwamo za chuma mhambaga, ziwele kota chiluli, ziwele na lanji ya ndung’hu na buluu na njano na vitwi vyta falasi awo ndo kota vitwi vyta isimba na kuli milomo jawo mwangulawa milapi ja chiluli na iyosi na baluti ilingwaka,¹⁸ Kwa mbuli azo za kugaya kwa kadatu, nagakopola imwe ya kadatu ya wanhu muisi, iwele ndo iyosi na baluti ilingwaka naiwele ilawa kuli milomo ja awo falasi,¹⁹ ludali lwa awo falasi nalwali mmilomo jawo na kuli michila jawo. Michila jawo najali kota mizoka najali na mitwi, nawawalumiza wanhu.

²⁰ Wanhu wanji waponile, wohawakopoligwe kwa kugazigwa aka, hawamgalamchile Nguluwi na hawalechile kufugamilia vinhu wagongomanye kwa moko ga hewo, wala hawalechile kutambichila jimazoga na jimalukolo ja zahabu na ja sendi na shaba na

ja maganga na ja migodi, johajidahile kulola na kuhulika na kujenda. ²¹ Wala wohambe wamgalamchile Nguluwi na kuleka kukopola na uhawi na ung'hondwa na uhizi.

10

Wahilisi na chitabu chidodo

¹ Hamba nambona mhilisi wa kilanga yunji yawele na ludali yodulika kulawa kilanga, yavalizwe ng'hungugu na ipinde lya nhonya mchanya mwa mutwi wa heye, na chihanga cha heye nachali kota isanya, na magulu ga heye kota mizengo ja chiluli. ² Mmoko wa heye nekebata chitabu chidodo chigubuligwe. Nakawika mgulu wa heye wa kudilo mchanya mwa bahali, nawo mgulu wa kumoso mchanya mwa isi. ³ Nakuchema kwa lizi ng'hulu kota isimba lilingubuma. Naloyakwinize lizi, mibumo saba naidichila kota limlungu. ⁴ Ajo mibumo saba lojilavile lizi, nandali ndikale goya kwandika, ila nanyhulika lizi kulawila kilanga ilonga, “Ulonzi wa ajo mibumo saba uwiche uviso, uleche kwandika!”

⁵ Hamba yula mhilisi wa kilanga yondimuwene, yokwima mchanya mwa bahali na mchanya mwa isi, nakenula moko wa heye wa kudilo kula-jila kilanga, ⁶ nakelaha kwa itagwa lya Nguluwi yalingikala mazuwa gose, heye yazilumbile kilanga na isi na bahali na vinhu vyeng'ha viwele mumo, nakalonga, “Mhela wa kubeteza umala.

⁷ Ila mhela yula mhilisi wa kilanga wa saba hoyopemba mhalamhanda. Majesa ga uviso ga Nguluwi kwa mbuli zoyaganile zokwenela, kota navyoyawadamlile waloli nawawele vitumagwa wa heye.”

⁸ Hamba lizi yila yonyuliche kulawila kilanga aho mwaluko, nailonga na hen i kahi, ilonga, “Ulute, ukachihole chila chitabu chigubuligwe kuli moko wa yula mhilisi wa kilanga yemile mchanya mwa bahali na mchanya mwa isi.” ⁹ Nandimlutila yula mhilisi wa kilanga nakumlonjela kota umhe chila chitabu chidodo. Nakandonjela, “Chihole, ulye, kuli mlomo wa hegwe chowa nomwenomwe kota hanombwa, ila mmumda wa hegwe chowa chausungu!” ¹⁰ Nandichihola chila chitabu chidodo kuli moko wa yula mhilisi wa kilanga, nandichilya, nacho nachiwa nomwenomwe kota hanombwa mumlomo mwangu, ila lomelile nachali chausungu mmunda mwa hen i. ¹¹ Hamba, nawandonjela, “Kwanguganigwa kulavya uloli kwa chiwalo cha wanhu wenji wa isi na nhanzi na ndonga na wandewa!”

11

Walolezi weli

¹ Hamba, nawapegw a idenje liwele kota ng' hweku ya kupimila, ndonjelwa, “Winuche ukapime ng' handa ya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyizila ubani na kuwawaliza wanhu wawele kutambichiza mng' handa ya Nguluwi. ² Ila uleche luga luwele kunze kwa ng' handa ya Nguluwi uleche kupima

vhengo nya kunze, mina awo wapegwa wanhu hawawele Wayahudi, wawele nguubiga mji welile kwa mhela wa myezi makumi gane na meli. ³ Nani ndowalajiza walolezi wa hen i weli leka walavye usenga kulawa kwa Nguluwi kwa mhela wa mazuwa elufu moja miya mbili na makumi sita, wawele wavalile migunila.”

⁴ Awo walolezi weli ndo kiwhana na migodi mili ja mizeituni na vinhu vili nya kuwichila chenje viwele ngwima hali Mkulu wa isi. ⁵ Ila munhu wone yajeze kuwadumya, chiluli cholawa kum-lomo kwa hewo wawo na kuwadumya wehile wa hewo, chila munhu yojeza kudumya, kobagama kota ahyo. ⁶ Vitumagwa wa Nguluwi wana ludali lwa kudinya kilanga, nhonya ileche kutowa mhela wowolavya uloli. Kahi wana ludali lwa kugagalamlia mazi gawe danda, na kuitowa isi na chila mbuli za kudumya kwa chila mhela howogana wawo.

⁷ Ila howosinda kulavya ulolezi awo, igongolo ling'ang'ale lilingulawa mlikulubila, lyochitowa na hewo, na kuwakopola. ⁸ Mitufi ja hewo jopona kuli nzila za muji ukulu nawoyagazigwe Mkulu wa hewo. Itagwa lya kupagazwa lya muji awo lyanguchemigwa Sodoma ama Misili. ⁹ Wanhu weng'ha na chila isi na nhanzi na donga na lukolo na lanji wolola mitufi ajo kwa mhela wa zuwa zidatu na nusu, na howokundiza ziwichigwe mchilaga. ¹⁰ Wanhu wawele ngikala muisi wosechelela kubagama kwa hewo weli. Wodita mvina na kihilichila ndolendole, mina waloli awa weli na wali wawagazile lukami wanhu wa isi. ¹¹ Logamalile mazuwa gala ga-

datu na nusu, muhe wa ukomu kulawa kwa Nguluwi naiwenjila, nawo nawema, wanhu weng'ha wawawene nawadumba lukami. ¹² Hamba, awo waloli weli nawahulika lizi ling'angala kulawa kilanga iwalonjela, "Mkwine mbaka kuno." Nawo nawakwina kuchanya kilanga kuli ng'hungugu, aku wang'honyo wa hewo wowalola. ¹³ Mhela wuwo, nakulawila limachinyina likulu lya isi na imwe ya kumi ya muji naigwa. Wanhu elufu saba nawabagama kwa limachinyina lila. Wanhu waponile nawadumba ng'hatu na kumtoga Nguluwi wa kilanga.

¹⁴ Aku kugaya kwa keli kupuluta, ila kugaya kwa kadatu kwanguya himahima.

Mhalamhanda ya saba

¹⁵ Muhilisi wa kilanga wa saba na kapemba mhalamhanda ya heye. Lizi ling'angala nai-hulikwa kilanga ilonga, "Undewa wa isi sambi uwa undewa wa Mkulu Nguluwi wa hetwe na Kilistu Mlohozi, na heye kolongoza mazuwa gose!" ¹⁶ Hamba wala wasekulu makumi meli na gane, wawele ngikalisa kuli vigoda vy a undewa, hala hoyawele Nguluwi na nawagwa chifunama, nawamtambichila Nguluwi. ¹⁷ Wone walonje, "Twanguta malumbo hegwe Mkulu Nguluwi wa hetwe,
uwele na ludali, wouwele na uwele na ulinguya,
mina kwa ludali lwa hegwe lukulu,
kwangwaluka kulongoza.
¹⁸ Wanhu wa isi zeng'ha nawali wazudile,
ila kuzudila kwa hegwe kuya,
ena mhela wa kuwatagusa wabagame.

Wuwo ndo mhela wa kuwonola vitumagwa wa
 hegwe wawele ndo waloli,
 na wanhu wa hegwe weng'ha welile walingulito-
 gola itagwa lya hegwe,
 wakulu kwa wadodo wewhana.
 Kahi ndo mhela wa kuwadumya weng'ha walin-
 guidumya isi."

¹⁹ Hamba, ng'handya ya Nguluwi iwele kilanga
 naigubuligwa, na Isanduku lya heye lya Ilagano
 nalyoneka mli ng'handya ya Nguluwi, nakulawila
 kumwemwesa na lizi na limlungu na limachiny-
 ina na nhonya ya maganga ng'hulu lukami.

12

Mdala na Izoka ikulu

¹ Hamba ulajilo ukulu nawoneka kilanga,
 nakwali na mdala yavalizwe isanya na isaye
 nalyali hasi hali magulu ga heye na mmutwi wa
 heye, nakavalizwa chipembelo cha nhondwe
 kumi na mbili. ² Nayali na himila, na heye
 nakalila kwa usungu uwele kota wula usungu
 wa kulela mwana.

³ Hamba nawoneka ulajilo unji kilanga, na
 ulole, izoka likulu lidung'hu, lyali na vitwi saba na
 mbalati kumi na chila mutwi nachali na chipem-
 belo. ⁴ Mchila wa alyo izoka likulu naubuluna
 imwe ya kadatu ya nhondwe za kuulanga, nakuzi-
 lagaza muisi. Hamba lila izoka likulu nalima
 kumwando kwa yula mdala yawele behi na kulela
 leka hoyolela, limmele yula mwana. ⁵ Hamba yula
 mdala nakalela mwana mlume, heye yowadima
 wanhu wa isi zeng'ha kwa ng'hweku yiyo ya
 chuma. Mwana wa heye nakanyasuligwa mbaka

kwa Nguluwi kuli chigoda cha heye cha undewa.
⁶ Yula mdala nakabilimila kuchiwala, koyawele na honhu hoyawichigwe na Nguluwi, leka wamhe chilyo ako, kwa mhela wa mazuwa elufu imwe na miya mbili na makumi sita.

⁷ Nakwali na ngondo kilanga, Mikaeli hamwe na wahilisi wa kilanga wayage wa kilanga nawetowa na lila izoka likulu, na lila izoka nalyo nalitowa na hewo hamwe na vitumagwa wa heye,
⁸ ila izoka na vitumagwa wa heye nahawasumile wala honhu hawo honeche kahi kilanga. ⁹ Lelo izoka alyo nalitozwa hanyi muisi, izoka alyo ndo lila lya katali, liwele nguchemigwa Chijeni ama Limazoga, lliwele nguihada wanhu weng'ha wa isi, ena nalitozigwa muisi hamwe na vitumagwa weng'ha wa heye.

¹⁰ Nanyulika lizi likulu kilanga, ilonga, “Sambi Nguluwi kanguwalohola wanhu wa heye na Nguluwi mndewa wa hetwe kangulajila ludali lwake, na Kilistu Mlohozi wa heye kangulajila ludali lwa heye. Mina yula yalinguwasonjeleza wanhu wa hetwe nemisi na nechilo katozigwa hasi
¹¹ Wang'holozetu nawamsumya kwa danda ya Mwanaing'holo na kulutilila kuwalonjela wanhu wanji ulonzi wa Nguluwi, mina hawadumbile kulavya ukomu wa hewo, nawali goya kubagama.
¹² Ahyo, msechelele, hemwe kilanga, namwe mlingikala amo. Ila wochona kwa isi na bahali! Kwa vila lila Limazoga lidulika kwa hemwe liwele lizudile ng'hatu, livizelele kota lina mhela udo hela.”

¹³ Izoka alyo likulu vyoliwene kota nalitozigwa muisi, nalyaluka kumpugajiza mdala yula

yapondile mwana mlume ligana kumkopola. ¹⁴ Mdala yula nakapegwa mbawa mbili za ikungule, leka yaguluche, yalute kuchiwala mbaka kuli honhu hake, aho hoyololigwa goya kwa mihela jidatu na nusu. ¹⁵ Lila izoka nalideka mazi kota lwanda luwele na mazi menji kumbele kwa ayo mdala, leka yaholigwe na lwanda lula. ¹⁶ Ila isi naimtanza mdala ayo, naigubuka kota mlomo, nakuumela lwanda lula, ulawile kuli mlomo wa alyo izoka. ¹⁷ Izoka nalizudizwa na yula mdala, naliluta kudita ngondo kwa lulelo lwa heye luponile lwa ayo mdala, weng'ha walinguhulichiza mzilo woyawichile Nguluwi, kuli kukomya kugubuligwe na Yesu. ¹⁸ Hamba izoka nalima hafungo mwa bahali.

13

Migongolo mili jing'ang'ale

¹ Hamba nambona igongolo limwe lilawa kuli bahali, liwele na vitwi saba na mbalati kumi, na chila mbalati nayali na chipembelo, na itagwa lya kumliga Nguluwi nalyandichigwa kuli chila mutwi. ² Lila igongolo, ndiliwene, nalyali lifandile kota iduma vila, na magulu gake nagali kota magulu ga likatoka na mlomo wa heye nawali kota mlomo wa isimba. Lila izoka, nalimha lila igongolo mong'ho wake na chigoda cha heye cha undewa na ludali lwinji. ³ Mutwi umwe wa alyo igongolo, nawoneka kota nawali ulumizwe vibi lukami behi kubagama, ila chilonda acho nachali chiponile. Wanhu wa isi yeng'ha nawabubuwazwa na igongolo lila na kumuwinza. ⁴ Wanhu weng'ha nawalifunamila alila izoka

kwa vila nalimpa alila igongolo ludali lwake. Hewo nawalifunamila alila igongolo, wolonga, “Yalikohi yewhanile na igongolo alino? Kahi ya likohi yoweza kitowa na heye?”

⁵ Alila igongolo nalikundigwa kulonga ulonzi wa kidaya na wa kumliga Nguluwi. Nakapegwaa ludali lwa kudita mijito ja heye, myezi makumi gane na meli. ⁶ Lelo nakaluka kumliga Nguluwi na kuliliga itagwa lya heye, na kuliga honhu halingikala Nguluwi, na wala weng'ha walingikala kilanga. ⁷ Igongolo ling'ang'gale nalikundizwa kitowa ngondo na kuwasumya wanhu wa Nguluwi, nakapegwaa na ludali kwa wanhu wa chila isi na chila nhanzi na lukolo na ndonga. ⁸ Wanhu weng'ha wawele ngikala muisi womfugamila, ila wala hela wawele matagwa ga hewo gandichigwa kuli chitabu cha ukomu cha Mwanaing'holo yakopoligwe kulawila mwaluko wa isi.

⁹ “Yawele na makutu ga kuhulika, nayahuliche!

¹⁰ Yaganigwe kubatigwa kuli ngondo, kobatigwa kuli ngondo.

Wa kukopoligwa kwa ipanga, na heye kokopoligwa kwa ipanga.

Ayi ndo nyhemo kwa wanhu wa Nguluwi wawe na kwimilila na makundo.”

¹¹ Hamba nambona igongolo linji, likwina kulawila kuli isi, nalyo nalyali na mbalati mbili kota za mwanaing'holo, nalilonga kota izoka.

¹² Nalyo nalyali na ludali lweng'ha lwa lila igongolo lya mwaluko. Naliditila mijito ludali alo kumwando kwa alyo igongolo, naliikola lupichi isi yeng'ha na weng'ha wawele mumo,

walifugamile lila igongolo lya mwaluko, yawele na ng'hou ya chila chilonda cha kubagama chiponile. ¹³ Lelo ali igongolo lya keli nalilajila vinduzanduza vikulu, mbaka kudita chiluli kudulika kulawila kilanga uye mchanya mwa isi kumwando kwa wanhu weng'ha. ¹⁴ Nalyo naliwhada wala walingikala muisi kwa vinduzanduza avyo vyoyapegwe kudita hali alyo igongolo lya mwaluko. Igongolo alyo, naliwalonjela walingikala muisi, wagomanjize limalukolo kwa kulitogola lila igongolo naliwele illumizwe vibi, ila naliwa likomu kahi. ¹⁵ Nalipegwa kujela ukomu kuli lila limalukolo lya igongolo lya mwaluko, na lila limalukolo lya igongolo lilonje, na kuwakopola wanhu weng'ha wohambe wafugamile limalukolo lya igongolo. ¹⁶ Naliwadita weng'ha, wadodo na wakulu, na wawele na lufufu kwa wazunwa, na welejeha kwa wapogozi, wawichigwe ndonya kuli moko wa hewo wa kudilo, ama kuli vihangha vya hewo, ¹⁷ Kahi nalilemeza munhu yoneche yaleche kugula wala kuguza chinhu, ila yawele na ndonya yila, iwele ndo itagwa lya igongolo lila ama namba ya itagwa lya heye.

¹⁸ Aha ndo luhala lulinguganigwa. Heye yawele na nyhala kangutang'ula winji wa igongolo alyo, mina ndo winji wa chiwunhu, na namba yake ndo miya sita makumi sita na sita.

14

Mwanaing'holo na wanhu wa heye

¹ Hamba, nambona Mwanaing'holo yemile mchanya mwa chidunda cha Siyoni, hamwe na

wanhu wa heye, lachi imwe na elufu makumi gane na zine, wawele na itagwa lya heye na itagwa lya mhaza wa heye, lyandichigwe kuli vihangga vya hewo.² Kahi nanyulika lizi kulawila kilanga, kota lizi ya kubogoma kwa mazi menji, na kota lizi lya limlungu lilingubalanuka. Ayo lizi yonyuliche, nayali kota lizi ya watowa ching'hweleng'hwele, walingutowa ving'hweleng'hwe vya hewo,³ na wali wokwimba lwimbo lunyale kumwando kwa chigoda cha undewa, na kumwando kwa wala vilumbigwe wawele na ukomu wane, na wala wasekulu, na kuduhuli munhu yajezile kilangusa lwimbo ula, ila wala wanhu nawagomboligwe kuli isi.⁴ Awa ndo nahawawele wakokomoche kwa kuwasa na wadala, kwa vila nahawana wasa na wadala ng'oo. Awa ndo walingumuwinza Mwanaing'holo chila hoyoluta. Awa wagomboligwa kuli wanhu, nawali wa mwaluko kulavigwa kwa Nguluwi na kwa Mwanaing'holo kota mafuza ga kulimbula.⁵ Mli milomo ja hewo, hawoneche udesi. Mina nawalihela wihe.

Wahilisi wadatu

⁶ Hamba nambona mhilisi wa kilanga yunji, yoguluka hagati ya kilanga, yawele na Mbuli Inojile ya mazuwa gose ne kuduma, yowadamlila awo walingikala mchanya mwa isi na chila isi na nhanzi na lukolo na ndonga,⁷ yolonga kwa lizi ng'hulu, "Mumtambichile heye yaditile kilanga na isi na bahali na nzasa za mazi."

⁸ Hamba mhilisi wa kilanga yunji wa keli na kawinza, yolonga, “Ugwa, muji ukulu wa Babiloni ugwa, mina hegwe ndo yawanwezile isi zeng’ha divai ya heye ing’hang’hale ilinguwambuza wanhu wawe na maya ga kudita ung’hondwa!”

⁹ Mhilisi wa kilanga wa kadatu, nakawinza, yolonga kwa lizi likulu, “Munhu yoneche yolifugamila alyo igongolo, na limalukolo lyake, na kuibochela ndonya kuli chihanga cha heye, ama kuli moko wa heye, ¹⁰ heye yuye konwa divai ya kuzudila kwa Nguluwi ijidigwe mli chizombe cha kuzudila kwa heye, ne kuhanzanywa na mazi. Munhu ayo kogazigwa kuli chiluli na kwa baluti kumwando mwa wahilisi wa kilanga welile na kumwando kwa Mwanaing’holo. ¹¹ Iyosi lya chiluli liwele nguagaza wangukwina mchanya mazuwa gose. Wanhu awo walingulifugamila alyo igongolo ling’ang’ale na limalukolo lya heye na kuwichigwa ulajilo wa itagwa lya heye, hawowa na mhumu nemisi na nechilo.”

¹² Ahyo ndo wanhu wa Nguluwi vyowalingunganigwa, mina wala wanhu wawele nguwinza mzilo wa Nguluwi na wawele na makundo kwa Yesu, wawe wemilile.

¹³ Hamba, nyhulika lizi lilawa kilanga lilonga, “Wandiche! Kulawila sambi, wabweda wanhu wawele ngubagama welumbile na Mkulu.” Heye Muhe kangulonga, “Ena! Wokwesela kulawa kuli magazo ga hewo, mina wosangalala kwa chiwalo cha mijito ya kitunya kwa hewo.”

Wanhu wa isi wangukungajizwa kota zabibu

¹⁴ Hamba nandola aku, nakwali na ng'hungugu nzelu aho. Mchanya mwa ng'hungugu ayo nakwali na yumwe yawele kota Mwana wa Munhu. Heye nayali yavalile chipembelo cha zahabu kumutwi, na kibata sengo mmoko mwa heye. ¹⁵ Hamba, mhilisi wa kilanga yunji nakalawa mli ng'handra ya Nguluwi ya ako kilanga, na kwa lizi ng'hulu, naimlonjela yula yekalise mchanya mwa ng'hungugu, "Dedede, ukolele mijito sengo ya hegwe, ukabete mbena, mina mhela wa mbena wuya, mbena ya isi ya goya." ¹⁶ Lelo yula na yawele yekalise mchanya mwa ng'hungugu na kupujila sengo ya heye muisi, na mbena ya isi ibetigwa. ¹⁷ Hamba, na heye mhilisi wa kilanga miyage kalawa kuli ng'handra ya Nguluwi iwele kilanga yebate sengo iwele ng'hali.

¹⁸ Hamba, mhilisi wa kilanga miyage yawele na ludali lwa chiluli, nakalawa kuli honhu ha kulavila nhambiko, nakamlonjela kwa lizi ling'angala yula mhilisi yawele na sengo ng'ali, "Nagwe ukanole ayo sengo ya hegwe, ukapuje sanha za mizabibu ja isi, mina zabibu za heye zipyा!"

¹⁹ Hamba, mhilisi wa kilanga ayu nakataga sengo ya heye muisi, nakakana sanha za izabibu lya isi, nakazinjiza honhu ha kukamila zabibu, honhu hawele na kuzudila kwa Nguluwi. ²⁰ Zabilu zikamigwe mgati mwa alyo ikamilo liwele kunze kwa muji, na danda ilawa kuli ikamilo alyo yan-guchililikota lwanda na kumema mbaka wimo wa mita imwe na nusu na ulef uwele ngufika kilomita miya zidatu.

15

Wahilisi saba wawele na nongwa saba

¹ Hamba nambona ulajilo wunji ukulu na wa kububuwaza kilanga, nakwali aho wahilisi wa kilanga saba wawele na nongwa saba za kuduma, kwa nongwa azo saba, kuzudila kwa Nguluwi nakwenela.

² Hamba, nambona chinhu kota ulajilo wa bahali ya chilolelo ihanzigwe hamwe na chiluli. Nambona wala wanhu walismile lila igongolo na limalukolo na namba ya itagwa lya heye, nawali wemile hafungo ha bahali ya chilolelo, wawele na ving'hweleng'hwele vyowapegwé na Nguluwi. ³ Nawali wokwimba lwimbo lwa Musa chitumagwa wa Nguluwi, na lwimbo lwa Mwanaing'holo, wolonga,
“Mkulu Nguluwi Yawele na Ludali,
madito ga hegwe ndo makulu na ga kububuwaza ng'hatu!

Hegwe mndewa wa isi zeng'ha,
nzila za hegwe zitanganika na za kukomya.

⁴ Mkulu yalikohi yohambe yakudumbe hegwe?
Yalikohi yohambe yalitogole itagwa lya hegwe?
Hegwe uliyeng'ha ndo welile.

Wanhu wa isi zeng'ha wokuyila,
na kukutambichila hegwe.

Mina madito ga hegwe ganojile goneka.”

⁵ Logakwete ago, nambona, ng'handá ya Nguluwi igubuligwe kilanga, namgati mwake nambona ihema lya ulolezi wa kuwa baho Nguluwi, ⁶ na wala wahilisi wa kilanga saba, wawele na nongwa saba, nawalawa amo

mng'handya Nguluwi, wavalizwe nguo za kitani zinojile, na zing'alile, wawopigwe mhambaga mwa hewo misali ja zahabu.⁷ Yumwe wa vila vilumbigwe wane wawele na ukomu nakawapa wala wahilisi wa kilanga saba, visaye saba vya zahabu, vimemile kuzudila kwa Nguluwi, yalingikala mazuwa gose.⁸ Ng'handya Nguluwi naimemezwa iyosi lilingulawila kuli ukulu na ludali lwa Nguluwi. Na hapawele na munhu yadahile kwinjila mng'handya Nguluwi, mbaka kuduma kwa nongwa saba za wala wahilisi wa kilanga saba.

16

Visaye saba vya kuzudila kwa Nguluwi

¹ Hamba, nanyulika lizi ling'angala kulawa kuli ng'handya Nguluwi iwalonjela wala wahilisi wa kilanga saba, "Mlute mkabohole vila visaye saba vya kuzudila kwa Nguluwi kuli isi."

² Lelo mhilisi wa mwaluko nakaluta nakubohola chisaye cha heye mchanya mwa isi. Bahodu, mipu jihile na ja kulumiza ng'hatu na jiwafika weng'ha wawele na ndonya ya lila igongolo na wala walifugamile limalukolo lyahye.

³ Mhilisi wa keli nakabohola chisaye cha heye mbahali. Na ago mazi ga bahali nagagaluka danda kota danda ya munhu yabagame, na vilumbigwe vyeng'ha naviwele na ukomu mbahali navibagama.

⁴ Mhilisi wa kadatu na kabohola chisaye cha heye kuli nzanda na nzasa za mazi, navyo navigaluka danda. ⁵ Heni nandimuhulika mhilisi wa kilanga mwamizi wa mazi yolonga, "Hegwe

kudita kota navyoiganigwe, kutagusa goya mbuli ayo. Hegwe welile, uwele baha na uwele bahano! ⁶ Kwa vila nawabohola danda ya wanhu wa Nguluwi, na ya waloli, na hegwe kuwapa danda wanwe, kwa vila nawaganigwa ahyo!” ⁷ Nanyulika ayo lizi ilawile kuli honhu ha kulavila nhambiko ilonga, “Ena, Mkulu Nguluwi Yawele na Ludali, hegwe kwangulavya utaguso utan-ganiche na wa kukomya!”

⁸ Hamba, mhilisi wa kane nakabohola chisaye cha heye mchanya mwa isanya. Isanya nalipegwa ludali lwa kuwalakaza wanhu kwa chiluli cha heye. ⁹ Wanhu nawalakazwa vibi ng'hatu, nawo nawaliliga itagwa lyá Nguluwi yawele na ludali hali nongwa azo. Ila nahawamgalamchile Nguluwi na kumtogola.

¹⁰ Hamba, mhilisi wa kahano nakabohola chisaye cha heye mchanya mwa chigoda cha undewa cha lila igongolo. Undewa wa igongolo ayo nauwichigwa jiza, wanhu nawadakula umyango wa hewo kwa chiwalo cha usungu, ¹¹ nawamliga Nguluwi wa kilanga kwa chiwalo cha usungu wa hewo na kwa chiwalo cha mipu ja hewo. Ila hawamgalamchile Nguluwi kwa madito ga hewo gehile.

¹² Hamba, mhilisi wa sita nakabohola chisaye cha heye mchanya mwa lwanda lukulu uwele nguchemigwa Eyufulate. Mazi gake nagakala, ahyo naiwichigwa nzila igongomanywe kwa wandewa walingulawa kolilawilaga isanya. ¹³ Hamba, nambona vijeni vihile vidatu viwhanile na mibula, vilawa kuli mlomo wa lila izoka likulu na chimwe nachilawa kuli mlomo wa lila igongolo

na chimwe nachilawa kuli mlomo wa yula mloli wa udesi. ¹⁴ Awa muhe wadatu wa vijeni viwele ngulajila vinduzanduza. Ndo wanguluta kwa wandewa wa isi yeng'ha na kuwakungajiza hamwe kwa chiwalo cha ngondo ng'hulu kuli zuwa lila lya Nguluwi yawele na ludali.

¹⁵ “Mkulu kangulonga! Heni ndanguya kota mhizi! Kabweda yula yalingikala meho na kuvala nguwo za heye leka yaleche kuluta mwanzi aku na kula na kudeula hali wanhu.”

¹⁶ Lelo vijeni avyo nawawakungajiza awo wandewa honhu hawele nguchemigwa kwa Chiebulaniya ndo Amagedoni.

¹⁷ Hamba, mhilisi wa saba nakabohola chisaye cha heye kulanga. Lizi ling'angala ihulikwa kula wa kuli chigoda cha undewa, kuli ng'handya Nguluwi, ilonga, “Yenela!” ¹⁸ Nakulawila kumwemwesa, iyowe na limlungu na limachinyina liwele halinalawila Nguluwi yawalumbile wanhu muisi. ¹⁹ Muji ula ukulu na utuligwa honhu hadatu, najo miji ja isi yeng'ha najigwa. Babiloni, muji ula ukulu Nguluwi hausemwile, nakaunweza chizombe cha divai ya kuzudila kwa heye kukulu. ²⁰ Vihilwa vyeng'ha navyuka, navyo vidunda nahavyoneche kahi. ²¹ Nhonya ya maganga makulu gawele na itunyo wa kota kilo makumi gahano chila limwe, naiwatowela wanhu. Hewo nawamliga Nguluwi kwa chiwalo cha kutowa kwa nhonya ayo ya maganga. Ena, kutowa kwa nhonya ayo ya maganga nalyali ling'angala ng'hatu.

17

Mdala mng'hondwa na igongolo

¹ Yumwe wa wala wahilisi wa kilanga saba wawele na chisaye nakoya, kandonjela, “Uye, na henii ndokulajila utaguso woyapegwe yula mdala mng'hondwa, ndo muji ula uzenjigwe ha-fungo ha mazi menji. ² Wandewa wa isi wadita ung'hondwa hamwe na heye, na wawele ngikala muisi wagala divai ya ung'hondwa wa heye.”

³ Hamba, londali nding'halii ndilongozwa na muhe wa Nguluwi, nandiwona ndiholigwa na mhilisi wa Nguluwi mbaka kuchiwala. Ako ndimona mdala yekalise mchanya mwa igongolo idung'hu ng'hatu. Igongolo ayo nalyali lyandichigwe chila honhu matagwa ga kumliga Nguluwi, yawele na mitwi saba na mbalati kumi. ⁴ Mdala ayo nayali yavalile nguwo za lanji ya zambalawe na ndunghu, na nayali yenolije kwa zahabu, maganga ga sendi nyinji na lulu. Mmoko wa heye nekebata chizombe cha zahabu chonachali chimemile wihe na mbuli zihile zilingulajila ung'hondwa wa heye. ⁵ Nayali yandichigwe mchihanga cha heye itagwa lya nhelo “Babiloni mng'hangala, mamo wa wang'hondwa na wa mbuli zeng'ha zihile ng'hatu muisi.” ⁶ Ndimona ayo mdala yagalile danda ya wanhu wa Nguluwi, na danda ya wanhu wabagame kwa chiwalo cha kumdamla Yesu.

Vyondimuwene nambubuwala ng'hatu. ⁷ Ila mhilisi wa kilanga nakandonjela, “Lekachoni kububuwala? Heni ndokulonjela mana ivisigwe ya mdala ayo na igongolo ayo yawelengulihola

liwele na mitwi saba na mbalati kumi. ⁸ Alyo igongolo lyouliwene, nalyali likomu aho mwaluko ila sambi libagama. Na ahyo, lyahabehi lyokwina kulawa kuli lila ikulubila, ila lyosumigwa. Walingikala muisi wobubuwala, ena wanhu weng'ha wawele matagwa gawo hagandichigwe kuli chitabu cha ukomu kwaluchila mwaluko wa isi, wobubuwala kulyona alyo igongolo liwele aho mwaluko lichikala, hamba nalibagama na sambi lyangulawila kahi!

⁹ “Aha ndo luhala na nyhala vyanguganigwa kwa kuvizela vinhu avi! Avyo vitwi saba ndo vidunda saba viwele ayo mdala kangikalisa mchanya mwake. Vitwi avyo kahi ndo wandewa saba. ¹⁰ Hali awo wandewa saba, wahano kota ingamiya, yumwe yang'halil yolongoza na yula yunji hanafika, na heye kolongoza kwa mhela udo. ¹¹ Alyo igongolo liwele lyali lichikala aho mwaluko ila sambi hambe lichikale ndo mndewa wa nane. Heye naye kahamwe na awo saba, na kanguluta kuli kudumigwa.

¹² “Zila mbalati kumi zouziwene ndo wandewa wawele wang'halil kwaluka kulongoza. Ila wopegwa ludali lwa kulongoza kwa mhela wa saa imwe hamwe na alyo igongolo. ¹³ Chowogana awa kumi ndo chimwe, nawolipa alyo ligongolo mong'ho na ludali lwa hewo weng'ha. ¹⁴ Wochitowa ngondo na Mwanaing'holo, ila Mwanaing'holo hamwe na wala yawachemile na kuwahagula wawele wakitumbila, kowasumya kwa chiwalo cha heye yawele ndo Mkulu wa wakulu na mndewa wa wandewa.”

¹⁵ Muhilisi nakandonjela, “Gala mazi ugawene

hala hoyekale yula mng'hondwa, ndo ikugusi ly a wanhu wa chila isi na nhanzi na lukolo na ndonga. ¹⁶ Mbalati zila kumi zouziwene na lila igongolo womwihilwa ayo mng'hondwa. Wohola chila chinhu choyawele nacho na kum-leka mwanzi, wolya miwunde ja heye na kolakazwa kwa chiluli. ¹⁷ Mina Nguluwi kawika mn-humbula za hewo leka wadite vyoyogana heye, wekundize hewo wawo na kumha alyo igongolo ludali lwao lwa kulongoza mbaka aho gala goy-alonjile Nguluwi hogokwenela.

¹⁸“Yula mdala yoyamuwene ndo ula muji ukulu uwele ulonjigwe kwa chiwalo cha wandewa wa isi.”

18

Kugwa kwa muji wa Babiloni

¹ Hamba, nandimona mhilisi wa kilanga yunji yodulika kulawila kilanga. Nayali na ludali lukulu, na isi naimulikwa kwa kung'ala kwake.

² Nakakwiniza lizi kwa iyowe, yulonga, “Kugwa, muji ukulu wa Babiloni kugwa! Lelo kuwa hakaye ha vijeni na jimazoga, kuwa hakaye ha mideje jihile na migongolo ja kuzudiza ng'hatu.

³ Kwa vila nhanzi zeng'ha nazigala divai ng'halii ya hegwe iwele na mong'ho ulinguwambuza kuditia ung'hondwa, hewo wandewa wa isi wadita ung'hondwa hamwe na hegwe. Hewo nawaguza vinhu vya isi wana lufufu lwinji kulawila kub-weda kwinji lukami kwa hegwe ne kuduma.”

⁴ Hamba, nanyhulika lizi liyage kulawa kilanga ilonga,

“Wanhу wa henи, muchе kuli muji awо wa Babiloni.

Leka mleche kihanza kuli ung'hondwa wa heye,
mleche kihanza kuli gehile ga heye.

⁵ Mina wihe wa heye uwa winji ng'hatu,
uchilunda mbaka kilanga,

na Nguluwi hagasemwile gehile ga heye.

⁶ Mditileni Babiloni kota vyoyawaditileni hemwe,
mumhilusile mala ya keli kwa gala goyawadi-
tileni,
muhanzileni mchizombe cha heye divai ng'hal
mala keli.

Kota chakunwa choyakuwichile hegwe.

⁷ Mumhe magazo na usungu vyoilingumlapa kwa
kidaya kwa heye,
kota ukulu na kulawila kikala kwa heye kwa kub-
weda.

Kangilonjela mnhumbula ahi,
'Aha ndangikala henи mndewa wa chidala.
Heni siwele munhu yafiligwe na mlume,
siwa kahi na usungu ng'oo!

⁸ Kwa chiwalo acho nongwa za heye zomfika heye
kwa zuwa imwe,
utamwa na masinzo na nzala.
Kolakazwa na chiluli,
mina Mkulu Nguluwi yawele kumtagusa heye
kana mong'ho.”

⁹ Wandewa wa isi waditile ung'hondwa na heye
na kikala na heye kwa kubweda wolombocheza
na kulila mhela wowokona iyosi lya kulakazwa
kwa heye. ¹⁰ Wangwima kutali kwa chiwalo cha
kudumba magazo ga heye na kulonga, “Kochona,
kochona! Hegwe Babiloni, muji ukulu uwele na

mong'ho! Kwa mhela wa saa imwe hela utaguso wa hegwe uya.”

¹¹ Waguza vinhu wa muisi wolila na kulombocheza kwa wula muji, kwa vila kuduhuli munhu yogula kahi vinhu vya heye, ¹² kuduhi kahi wakugula zahabu za heye na maganga ga sendi na vinhu vilingupulika na lulu na kitani na nguwo za lanji ya zambalau na halili na ivalo idung'hu na vinhu vya chila mbuli kuli migodi ja chiuyeng'ha na vinhu vya mbalati za nhembo na vya migodi jiwele na sendi nyinji na shaba na chuma na mabwe ¹³ na mdalasini na ndugwa na ubani na manemane na udi na divai na mafuta na utimbo ulnimwanimwa wa ngano na ngano na isenga na ing'holo na falasi na mutuka lilingukwejigwa na falasi na wapogozi wa hewo na kikala kwa wanhu.

¹⁴ Waguza vinhu wamlonjela Babiloni, “Mafufugo geng'ha goulolelile gajilila, na lufufu na lutogo vimala, huvipata kahi!” ¹⁵ Waguza vinhu wawele na lufufu lwinji kulawila na muji awo, wokwima kutali kwa chiwalo cha kudumba kwa magazo ga heye, wolila na kulombocheza, ¹⁶ wolonga, “Kochona, kochona! Muji awu ukulu. Kuzowela kuvala mivalo ja kitani na nguwo za lanji ya zambalau na ndung'hu na kinoliga kwa zahabu na maganga ga sendi nyinji na lulu! ¹⁷ Kwa saa imwe hela lufufu lwa hegwe lumala!”

Hamba waligwendesa meli weng'ha na walim-majendo wawo na wana mazi weng'ha walinguukola mijito mbahali, nawema kwa kutali, ¹⁸ na vyowaliwene iyosi lya chiluli chila chilakaze, nawaalila kwa lizi, “Hainalawila hetwe kuwona

muji ukulu kota awu!” ¹⁹ Weboholela nimbwisi mchanya mmutwi mwa hewo wolila kwa lizi na kulombocheza, “Kochona, kochona! Hegwe muji ukulu! Wanhu weng’ha wawele na meli zilinguheluka mbahali nawapata lufufu lwinji kulawila kuli lufufu lwako. Kwa mhela wa saa imwe hela kwajiliza chila chinhu!”

²⁰ “Usechelele hegwe kilanga, kwa chiwalo cha kuwifya kwa heye. Msechelele wanhu wa Nguluwi, vitumagwa na waloli! Mina Nguluwi kautagusa muji awo, kwa chiwalo cha mbuli yomuwaitile hemwe!”

²¹ Hamba, mhilisi wa kilanga yumwe yawele na mong’ho nakenula iganga liwele likulu lya lwala, kalitaga mbahali yulonga, “Kwa mong’ho awo, ahi ndo Babiloni vyoyotajigwa na kwajilla ng’hatu. ²² Lizi lya ching’hweleng’hwele na lizi lya wapemba miluli na mhalamhanda hozihulikwa kahi mgati mwa hegwe muji awo. Kuduhuli muwanzi wa mijito yoneche yila, ila yokoneka mwa hegwe kahi, na lizi lya iganga lya lwala holihulikwa kahi mgati mwa hegwe. ²³ Lumuli lwa chenje haukoneka kahi mgati mwa hegwe, lizi lya munhu yalinguhesa na yalinguhesigwa hazihulikwa kahi mgati mwa hegwe. Wagusa vinhu wa hegwe nawali wanhu wazeleche muisi, na kwa uhawi wa hegwe isi zeng’ha nazajilizwa!”

²⁴ Muji awo wa Babiloni nautagusigwa, kwa chiwalo cha amo koneka danda ya waloli wa Nguluwi na danda za wanhu wa Nguluwi na za wanhu weng’ha wakopoligwe muisi.

Nzimbo za kumtogola Nguluwi ako kilanga

¹ Logakwete ago, nanyhulika lizi kota lizi ng'hulu ya ikugusi lya wanhu wenji kilanga wolonga, “Yatogoligwe Nguluwi! Ugombozi na ukulu na mong'ho vyeng'ha ndo nya heye Nguluwi wa hetwe! ² Mina utaguso wa heye ndo utanganika na wa kukomya. Kamtagusa yula mng'hondwa, mkulu nayawele yayajilize isi kwa ung'hondwa wa heye. Nakamgaza kwa chiwalo cha kuwakopola vitumagwa wa heyel!” ³ Nawalonga lwa keli, “Yatogoligwe Nguluwi! Iyosi lya chiluli chilingulakaza muji awo wokwina kilanga mazuwa gose!” ⁴ Na wala wasekulu makumi meli na wane, na vila vilumbigwe vikomu vine, navifunama, navimtambichila Nguluwi yekalise mchanya mwa chigoda cha undewa, wolonga, “Ena! Yatogoligwe Nguluwi!”

Mnvina ya kuhesa ya Mwanaing'holo

⁵ Lizi ilawa kuli chila chigoda cha undewa, ilonga, “Mtogoleni Nguluwi hemwe vitumagwa wa heye weng'ha, hemwe mlingumdumba, wadodo kwa wakulu.” ⁶ Nanyhulika lizi kota lizi ya ikugusi likulu lya wanhu na lizi lya mazi menji galungubogoma ng'hatu, ilonga, “Yatogoligwe Nguluwi! Mina Mkulu Nguluwi wa hetwe yawele na ludali kangulongoza! ⁷ Tusangalale na kutowa luchenze, tumtogole! Kwa vila mhela wa mnvina ya kuhesa kwa Mwanaing'holo uya, na mdala mkasano kewika goya. ⁸ Na heye nakakundizwa, kuvalizwa nguwo ya kitani inojile, ilingung'hala!” Nguwo ayo ya kitani linojile ndo madito ganojile ga wanhu wa Nguluwi.

⁹ Na heye nakandonjela, “Wandiche aga, ‘Wabweda wala walalichigwe kuli mnvina ya kuhesa ya Mwanaing’holo!’ ” Kahi kandonjela, “Awu ndo ulonzi wa kukomya wa Nguluwi.”

¹⁰ Lelo heni nanyigwa hali magulu ga heye, nangana ndimfugamile. Ila heye kandonjela, “Leka! Heni nda chitumagwa hela kota hegwe na wang’holozo, tweng’ha twangumdamla Yesu. Ila mtambichile Nguluwi! Mina kukomya kugubuligwe na Yesu ndo ulinguwalangazila waloli.”

Falasi mzelu na mkwina Falasi

¹¹ Hamba, nambona kilanga kugubuligwe, na ako nakwali Falasi yumwe mzelu, na heye yamkwinile, nayali yochemigwa Wakitumbila na Yatanganiche. Na heye ndo kangutagusa na kitowa kwa chiwalo cha mbuli zigoloche.

¹² Na meho ga heye nagali kota ilapi lya chiluli na mchanya mwa mutwi wa heye mwali na vipembelo vinji. Na heye kana itagwa lyandichigwe, kuduhu munhu yoneche yavizelele ila heye yuye. ¹³ Nayali yavalizwe nguwo nazilwechigwe mli danda, itagwa lya heye lyanguchemigwa “Ulonzi wa Nguluwi”. ¹⁴ Wamizi wa kilanga nawamuwinza wawele wakwinile falasi wazelu na wavalile nguwo za kitani nzelu chweya. ¹⁵ Ipanga linoleche lyangulawa mumlomo mwake leka yawatowe wanhu wa isi zeng’ha. Na heye kowadima kwa ng’hweku ya chuma, na kuikama divai kuli honhu ha kukamila ha kuzudila kwa Nguluwi yawele na ludali. ¹⁶ Na heye kana itagwa lyandikwa kuli nguwo ya heye

na mihaza lyake, “Mndewa wa wandewa, na Mkulu wa wakulu.”

¹⁷ Hamba, nandimona mhilisi wa kilanga yumwe yemile hali isanya. Nakalila kwa lizi ng'hulu, yavilonjela videje vyeng'ha vidodo vilinguguluka kilanga, “Muye mting'hane kwa mnvina ya Nguluwi iwele ng'hulu, ¹⁸ leka mulye miwunde ja wandewa na wakulu wa wamizi na miwunde ja wanhu wawele na mong'ho na miwunde ja falasi na ja wanhu walingukwina falasi na miwunde ja wanhu weng'ha, welejehe na wapogozzi, wadodo kwa wakulu.”

¹⁹ Hamba, nandilyona alila igongolo hamwe na mndewa wa isi na mwamizi wa hewo wekungazije hamwe leka wetowe ngondo na yula yonayali yekalise mchanya mwa falasi yula kahi na wamizi wa heye. ²⁰ Ila alyo igongolo nali-batigwa, hamwe na yula mloli wa udesi, heye yaditile vinduzanduza honhu ha heye, na kwa avyo vinduzanduza, nakawahada wanhu wala waibochele yila ndonya ya alyo igongolo, nawo hewo walifugamile limalukolo lya heye. Alyo igongolo na ayo mloli wa udesi, nawatozwa wawele wakomu kuli lila ilamba lya chiluli liling-waka kwa maganga galingwaka, ²¹ na wamizi wa hewo nawabagama kwa ipanga lilawile kumlomo kwa yula yakwinile falasi. Na mideje jeng'ha jochiguta kwa mitufi ja ng'huli za hewo.

20

Mihela elufu imwe

¹ Hamba, nandimona mhilisi wa kilanga yumwe yodulika kulawa kilanga yawele na

chichumulilo cha ikulubila na minyololo mikulu mmoko mwa heye. ² Nakalibata lila izoka lyakatali, ndo Vijeni ama Limazoga nakaliwoha na wula mnyololo kwa mihela elufu imwe. ³ Mhilisi nakalitoza kuli ikulubila na kuhinda lwizi lwa kwinjilila ako na kuwika ihota na muhuli, leka lileche kuweza kahi kwajiliza wanhu wa isi zeng'ha mbaka aho mihela elufu imwe hojimala. Ila hojimala mihela ajo, yomgana kudoholigwa kahi, ila kwa mhela udo hela.

⁴ Hamba, nambona vigoda vyatundewa na wanhu wekalise mchanya, wanhu awo nawapegwa ludali lwa kutagusa. Nambona kahi muhe wa wala wakopoligwe kwa chiwalo cha kukunda kukomya wa Yesu na kweneza ulonzi wa Nguluwi. Awo nahawalifugamile alyo igongolo, ama limalukolo lyake, ne kuwichigwa ndonya mvihangya vyatundewa ama mmoko mwa hewo. Nawapegwa kahi ukomu nawalongoza kahi hamwe na Kilstu kwa mihela elufu imwe. ⁵ Wala wayage wabagame hawapatile ukomu mbaka mazuwa elufu imwe genele. Awu ndo uzilipulo wa mwaluko. ⁶ Wabweda na kahi ndo welile hewo weng'ha wawele mli uzilipulo awu wa mwaluko. Kubagama kwa keli hakuwa na ludali hali hewo, wowa watambika wa Nguluwi na wa Kilstu, na wolongoza hamwe na heye kwa mazuwa elufu imwe.

Kusumigwa kwa Limazoga

⁷ Mihela ajo elufu imwe hojimala, Limazoga lyodoholelwa kulawa kuchinweng'ho. ⁸ Lelo kolawa kunze, kokwaluka kwajiliza wanhu wa isi zeng'ha wasambaluche chila honhu muisi, wanhu awa

wanguchemigwa Gogu na Magogu. Limazoga lyowakungajiza hamwe kwa chiwalo cha ngondo, na hewo wowa wenji kota misanga ja kumwani. ⁹ Nawasambaluka kuli isi yeng'ha, waizunguluta kambi ya wanhu wa Nguluwi na muji wa Nguluwi yalinguugana. Ila chiluli nachidulika kula wa kilanga, nakuwalakaza. ¹⁰ Na lila Limazoga nalyali liwajiliza wanhu, lyotajigwa mgati mwa ilamba lilingwaka chiluli cha baluti, amo lyamumo lila igongolo na yula mloli wa udesi, na hewo wogazigwa nemisi na nechilo, mazuwa gose.

Utaguso wa kuduma

¹¹ Hamba, nambona chigoda cha undewa chikulu chizelu, na yula yawele ngikalisa hali chigoda acho. Isi na kilanga vyajilila hali meho ga heye, na havyoneche kahi. ¹² Hamba, nandiwona wanhu wakulu kwa wadodo, nawema hali chigoda cha undewa, na vitabu vigubuligwa. Hamba chitabu chiyage, ndo chiwele chitabu cha ukomu, nacho chogubuligwa kahi. Wabagame wogazigwa kota vyogawele madito ga hewo, kota vyoyandichigwe mgati mwa vitabu avyo. ¹³ Bahali yowalavya kunze wabagame wawele mgati mwa heye, kubagama na isi ya wabagame vyowalavya kunze wabagame wawele mgati mwake. Chila yumwe nakatagusigwa kwa gala goyaditile. ¹⁴ Hamba, kubagama na isi ya wabagame navitajigwa mli ilamba lya chiluli. Ilamba alyo lya chiluli ndo kubagama kwa keli. ¹⁵ Munhu yoneche itagwa lya heye halyandichigwe kuli chitabu cha ukomu, nakatajigwa kuli ilamba lya chiluli.

21

Ulanga unyale na isi inyale

¹ Hamba, nambona ulanga unyale na isi inyale. Ulanga ula wa mwaluko na isi ila ya mwaluko navyali vipulute, nayo bahali nayali haduhuli kahi. ² Ndiwona muji welile, Yelusalemu inyale, udulika kulawa kwa Nguluwi kilanga. Nawali uwichigwe goya kota mdala yahesigwe yenolije kitng'hana na mlume wa heye. ³ Kulawa baho nanyulika lizi likulu kulawa kuli chigoda cha undewa ilonga, “Gwela yoo! Hakaye ha Nguluwi ndo hamwe na wanhu. Kochikala hamwe na hewo, na hewo wowa wanhu wa heye, na heye kowa Nguluwi wa hewo. ⁴ Heye kobagusa mahozi ga hewo geng'ha, mina kubagama kowa kuduhuli ng'hatu na wala usungu na wala chililo na wala kutama, kwa vila vinhu vya mwaluko vipuluta!”

⁵ Hamba, yula yekalise mchigoda cha undewa nakalonga, “Gwela yoo, ndangudita vyeng'ha viwe vinyale.” Kahi nakandonjela, “Wandiche mbuli ayi, mina ulonzi awu ndo wa kitumbila na wa kukomya!” ⁶ Hamba, nakandonjela, “Genela! Heni ndo Alufa na Omega, mwaluko na kuduma. Yawele na ng'halu ndompa chinhu chakunwa kulawa kuli nzasa ya mazi ga ukomu ne kulavya sendi. ⁷ Heye yoneche yalingusumya aga, kobochela acho, nani ndowa Nguluwi wa heye na heye kowa mwanangu. ⁸ Ila wanhu walinguumba na wohambe wakunde na walihela luhala na wakopolaji na wang'hondwa na wahawi na walingufugamila jimalukolo na wadesi weng'ha honhu ha hewo howa mgati mwa lila

ilamba lilingwaka chiluli na baluti, ako ndo kubagama kwa keli.”

Yelusalemu inyale

⁹ Hamba, yumwe wa wala wahilisi wa kilanga saba wawele na vila visaye saba navimemile nongwa saba za kuduma, nakoya na kundonjela, “Uye! Na henin dokulajila mdala yahesigwe mche wa Mwanaing’holo!” ¹⁰ Lelo Muhe umema kwa heni, na heye mhilisi kanyilika mchanya mwa chidunda chikulu ng’hatu chiling’wemang’wema. Kandajila muji welile wa Yelusalemu, udulika kulawa kwa Nguluwi kilanga, ¹¹ Naupulika kwa ukulu wa Nguluwi. Kupulika kwake nakwali kota iganga lya sendi nyinji kota vila yasipi ilingupulika kota chilolelo. ¹² Nawali na lukanzi lulefu na lukulu luzungulute muji awo, luwele na lwizi migazi kumi na mbili, na chila lumwe na lwimililwa na mhilisi wa kilanga. Mchanya mwa chila lwizi nahandichigwa limwe lya matagwa ga nhanzi kumi na mbili za Isilaeli. ¹³ Kwali na lwizi migazi midatu, ubanzi wolilawila isanya lwizi migazi midatu, kaskazini lwizi migazi midatu na kusini lwizi migazi midatu na kolizinjila isanya lwizi migazi midatu. ¹⁴ Lukanzi lwa muji awo lwali luzenjigwe mchanya mwa maganga ga msisi kumi na meli, na mchanya mwa chila iganga hali handichigwe itagwa limwe lya wala vitumagwa kumi na weli wa Mwanaing’holo.

¹⁵ Ila, yula mhilisi yonayali yolonga na heninayali na ng’hweku ya zahabu leka yaupime muji awo na lwizi lugazi lwa heye na lukanzi lwa heye. ¹⁶ Muji awo nawali na banzi zine

zilingiwhana, ung'wemang'wema na ugazi nawi-whana. Lelo mhilisi nakaupima muji awo kwa ng'hweku ya heye, nawali na ung'wemang'wema wiwhanile na ugazi na wiwhanile kuza kuchanya, kota kilomita elufu mbili na miya zine. ¹⁷ Hamba, nakapima lukanzi lwake nalo, lwali na ugazi wa mita makumi sita na sita kwa chipimilo cha meho ga chiunhu, ndo chiwele mhilisi wa kilanga chonayapimile. ¹⁸ Lukanzi alo nalwali luzenjigwe kwa maganga madung'hu ga sendi nyinji, na muji wuwo nawali uzenjigwe kwa zahabu inojile, ilingung'hala kota chilolelo. ¹⁹ Maganga ga msisi wa lukanzi awo nagali ganolijigwe kwa chila iganga lya sendi nyinji. Iganga lya mwaluko lya msisi lyali iganga lya sendi nyinji lidung'hu, lya keli lya yakuti samawati, lya kadatu kalikedoni, lya kane zumalidi, ²⁰ lya kahano salidoniki, lya sita akiki, lya saba kilisolito, lya nane zubalajadi, lya tisa topazi, lya kumi kilisopilaso, lya kumi, imwe yasintho na lya kumi na mbili ametisto. ²¹ Na jila lwizi migazi kumi na mbili, najali na lulu kumi na mbili na chila lwizi lugongomanywa kwa lulu imwe. Na chila nzila ng'hulu ya muji naigongo-manywa kwa zahabu inojile, ilingupulika kota chilolelo.

²² Siwene Ng'handya Nguluwi kuli muji awo, mina Mkulu Nguluwi Yawele na Ludali na yula Mwanaing'holo ndo ng'handya Nguluwi ya muji awo. ²³ Muji awo hambe ulape isanya ne nyelezi kuung'alichila, mina ukulu wa Nguluwi wangung'alachila na Mwanaing'holo ndo lumuli lwa muji awo. ²⁴ Wanhu wa isi wochikala kuli lumuli lwake na wandewa wa isi wougalila lufufu

lwa hewo. ²⁵ Lwizi migazi ja muji awo jowa jichumuligwe nemisi yeng'ha, kwa vila hakuwa na nechilo amo. ²⁶ Wanhu wa isi zeng'ha wougalila muji awo, ukulu na lufufu lwa isi. ²⁷ Ila kuduhuli chinhu choneche chiwele chihile chikwinjila amo, ne munhu yoneche yodita mbuli ya kuzudiza ama ya udesi hokwinjila amo. Ndo wala hela wandichigwe kuli chitabu cha ukomu cha Mwanaing'holo ndo wokwinjila kuli muji awo.

22

Lwanda lwa mazi galingigala ukomu

¹ Hamba, mhilisi nakandajila lwanda lwa mazi galingigala ukomu galingupulika kota chilolelo, gangulawila mchigoda cha undewa cha Nguluwi na cha Mwanaing'holo. ² Lwanda alo naluloka hagati ha muji. Hafungo ha lwanda alo kwali na igodi lya ukomu lilingulela mafuza mala kumi na mbili kwa mhela, iwele ndo mala imwe chila mwezi, na mahamba ga alyo igodi ndo mikwandi ja kuwegalila mong'ho wanhu wa isi zeng'ha. ³ Haduhuli munhu ne chinhu choneche chipanjilwe na Nguluwi chiwa kuli muji awo.

Chigoda cha undewa cha Nguluwi na cha Mwanaing'holo chowa kuli muji awo, na vitumagwa wa heye womfugamila. ⁴ Wochiwona meho kwa meho na heye, na itagwa lya heye lyokwandikwa mli vihangga vyahewo. ⁵ Nechilo kowa kuduhuli kahi, na howolapa lumuli lwa chenje ama lwa isanya kahi hebu, mina Mkulu Nguluwi kowamwemwesela, na hewo wolongoza kota wandewa mazuwa gose.

Kuya kahi kwa Yesu

⁶ Hamba, mhilisi wa kilanga nakandonjela, “Ulonzi awo ndo wa kukomya na wa kitumbila. Mkulu Nguluwi yawelenguwapa waloli walonje usenga wa heye kwa Muhe wa heye, nakamlajiza mhilisi wa heye yawalajile watumigwa wa heye mbuli zozilingulawila sambi baha.”

⁷ “Mwela yoo!” “Ndanguya himahima. Wabweda wala webatilile mbuli ya uloli uwele mli chitabu achi.”

⁸ Heni Yohana, nandigona na kuhulika mbuli ayi. Vyonanyuliche na kona, nanyigwa hali magulu ga ayo mhilisi wa kilanga yandajile mbuli azi, nangana kumfugamila. ⁹ Ila heye nakan-donjela, “Leka kudita ahyo! Heni nda chitumagwa hela kota hegwe na wang'holozo waloli na weng'ha wawele nguhulichiza malajizo gawelete muli chitabu achi. Mumfugamile Nguluwi!”

¹⁰ Kahi kandonjela, “Uleche kudita kota uviso mbuli ya uloli iwele muli chitabu achi, mina mhela wa kulawila kwa ago wahabehi. ¹¹ Wanhu walinguditwa na walutilile kudita wihe, na yawele yakokomoche yalutilile kuwa yakoko-moche. Yawele ngudita ganojile nayalutilile ku-dita ganojile, na yawele yelile nayalutilile kuwa yelile.”

¹² Yesu kangulonga, “Muhulichize! Ndanguya himahima hamwe na igano lyondimpa chila yumwe kulawila kuli madito ga heye. ¹³ Heni ndo Alufa na Omega, wa mwaluko na wa kuduma. Wa kwaluchila na wa kuduma kwa chila chinhu.”

¹⁴ Wabweda, wala walinguhovuga nguwo za hewo, wadahe kuwa wakundizwe kwa kulya

ifuza lya igodi lilingigala ukomu, na ludali lwa kwinjila kuli lwizi migazi ja muji. ¹⁵ Ila wala walinguditva vibi kota migongolo, wahawi, wang'hondwa, walingukopola, walingufunamila jimalukolo na weng'ha walingugana kulonga udesi, wochikala kunze kwa muji.

¹⁶ “Heni Yesu, ndimlajiza mhilisi wa kilanga yawalonjele mbuli ayi kuli vilundo vya wanhu walingumkunda Kilistu. Heni nda lulelo lwa lukolo lwa Daudi. Heni ndo nhondwe ilingupulika lufuku!”

¹⁷ Muhe wa Nguluwi na Mdala yalinguhesigwa, wangulonga, “Uye!” Chila munhu yalinguhulika ali, na yalonje, “Uye!” Yawele na ng'halu yoye na yalingugana mazi ga ukomu nayahole ne kulavya sendi.

Ulonzi wa kugwisa chilasi

¹⁸ Heni ndanguwakanya weng'ha walinguhulika mbuli za uloli uwele kuli chitabu achi, munhu yoneche yokonjeza choneche kuli mbuli ayo, Nguluwi komonjezelia nongwa zandichigwe kuli chitabu achi. ¹⁹ Munhu yoneche yopungula choneche kuli ulonzi wa uloli uwele kuli chitabu achi, Nguluwi komosukula honhu ha heye kuli lila igodi lya ukomu na honhu ha heye kuli muji welile, uwele ulonjeligwe kuli chitabu achi. ²⁰ Yesu yalingulavya kukomya kwa heye kuli mbuli ayi kangulonga, “Ndangukomya ndanguya himahima.”

Heni Yohana ndangulonga, ena uye Mkulu Yesu! ²¹ Ndanguwaganilani wanhu weng'ha wa Nguluwi isungu lya Mkulu Yesu. Ena.

**Ilagano Iya Katali, Ilagano Linyale kwa
Wanhu Weng'ha
The New Testament + Genesis in Vidunda**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Vidunda

Translation by: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Vidunda

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

c584e819-507e-56ab-bbd8-53371c39d20d